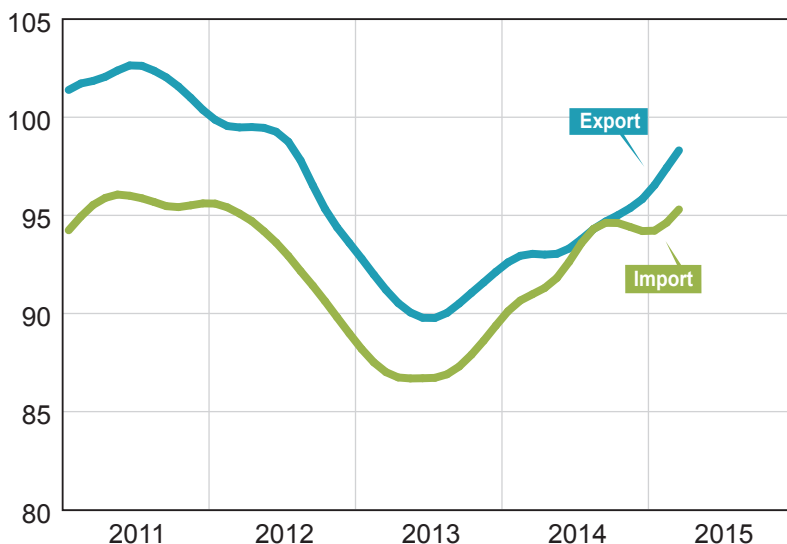

SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

Exporten på uppgång

Utrikeshandel med varor
Miljarder kronor, trend

- Ökad tjänsteproduktion
Sid 10
- Lägre budgetunderskott i EU
Sid 21

I fokus:
**Industrin i
ett bransch-
perspektiv**
sid 12

KOMMENTARER & ANALYS

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	Näringsliv	14
Industri	4	Priser.....	14
Utrikeshandel.....	7	Arbetsmarknad.....	16
Handel, konsumtion och tjänster.....	8	Finansmarknad.....	18
Bygghandelsmarknad.....	11	Internationell utblick.....	19
"I fokus".....	12	Svenska ekonomiska indikatorer.....	22

KONJUNKTURLÄGET

Exporten på uppgång

Den svenska exporten visar tecken på en uppryckning efter en lite knackig utveckling under fjolåret. Under stora delar av 2014 växte importen snabbare än exporten vilket ledde till att utrikeshandeln gav ett negativt bidrag till BNP-tillväxten samtliga fyra kvartal i fjol. En svag konjunktur i övriga Europa var främsta orsaken till de svaga export-siffrorna. Nu ser indikatorerna bättre ut för de europeiska länderna och exportefterfrågan har ökat. En bidragande faktor är samtidigt kronans försvagning, framförallt mot dollarn. För varuhandeln så stiger nu exporten klart snabbare än importen vilket betyder att Sveriges handelsnetto ökar. För utrikeshandeln med tjänster, som utgör en allt större del av den totala utrikeshandeln, finns dock inte månadsstatistik att tillgå utan det blir först i samband med BNP-publiceringen i slutet av maj som man får hela bilden av Sveriges export respektive import.

Försvagning inom industrin

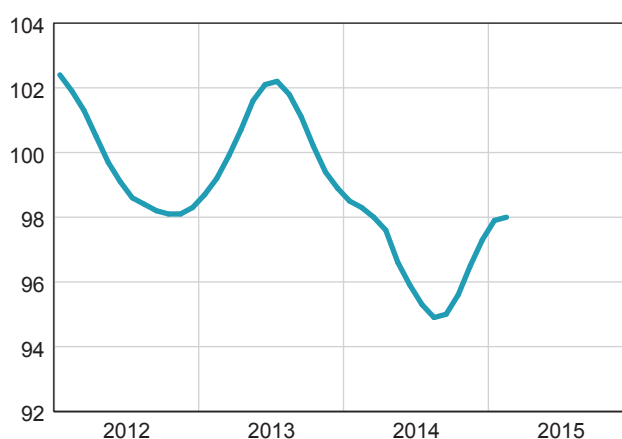
SCB:s månatliga indikator över industriproduktionen, industriproduktionsindex, visade ett svagt utfall i februari samtidigt som januarsiffran justerades ner ganska mycket. Det ger sammantaget en dystrare bild av den svenska industrikonjunkturen som såg ut att stärkas i slutet av 2014. Det behöver dock inte betyda att industrins bidrag till BNP-tillväxten blir svagt första kvartalet eftersom industriproduktionsindex inte ger en komplett bild av produktionen. I BNP-beräkningen tas fler parametrar med i beräkningen för att exempelvis fånga industriföretagens tjänsteproduktion samt hur lagrens storlek förändrats.

Konjunkturbarometern bekräftar dock bilden av en försvagad industrikonjunktur. Tillverkningsindustrins konfidensindikator har backat med närmare 13 enheter de senaste tre månaderna vilket betyder att läget nu är svagare än normalt för första gången på nästan ett år. Stora nedskärningar av besparingsskäl inom vissa branscher påverkar bilden negativt men utgör inte hela förklaringen. Det borde finnas möjligheter för en uppgång men det är tydligt att det finns grus i maskineriet. De låga räntorna borde kunna få fart på investeringarna men investeringsnivån förblir låg samtidigt som kapacitetsutnyttjandet inte stigit nämnvärt sedan finanskrisen. De positiva tecknen är att exportefterfrågan ökar efter försvagningen av kronan och förbättrade konjunkturutsikter i omvärlden. Orderstatistiken för industrin visar att efterfrågan från utlandet

har ökat under det senaste halvåret medan den inhemska efterfrågan minskat. Ett annat positiv tecken är att inköpschefsindex inte följer samma mönster som KI-barometern. I april lyfte indexet markant och i synnerhet delindexet för ordergång visar styrka.

Exportordergång industrin

Index 2010=100, trendskattning

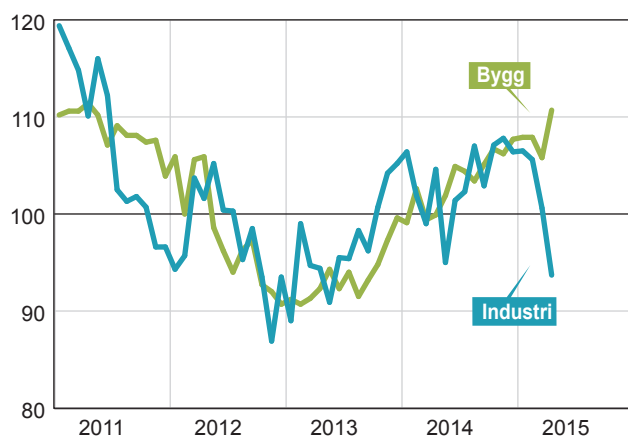
Stabil tjänsteproduktion

Medan industriproduktionen för närvarande befinner sig i en svacka så fortsätter tjänsteproduktionen att växa i stabil takt. I februari visade tjänsteproduktionsindex en uppgång på relativt höga 0,7 procent på månadsbasis vilket var sjätte månaden av de sju senaste med en produktionsökning. Sett över den senaste tremånadersperioden har IT-sektorn, och i synnerhet datakonsulterna, visat stark tillväxt samtidigt som motorfordonshandeln växlat upp igen. Den övriga detaljhandeln har också haft en bra inledning på året och trenden fortsatte även i mars. Marssiffrorna för den totala tjänsteproduktionen (och även industriproduktionen) publiceras samtidigt som detta nummer av SCB-Indikatorer.

KI-barometern visar en liknande bild där konfidensindikatorerna för såväl privata tjänstenärings- som detaljhandel uppvisar en positiv trend. Även byggföretagen är positiva och rapporterar om ett kraftigt förbättrat konjunkturläge den senaste tiden. Enligt SCB:s produktionsindex för näringslivet har byggproduktionen ökat med närmare 10 procent under det senaste året.

Konfidensindikator

Säsongrensade värden, historiskt genomsnitt=100

Källa: Konjunkturinstitutet

Utökade stödköp av statsobligationer

Riksbanken beslutade vid sitt senaste direktionmöte att lämna reporäntan oförändrad på -0,25 procent. Många analytiker hade väntat sig ytterligare en sänkning av räntan och beskedet tolkas som att Riksbanken efter de aggressiva räntesänkningarna nu intagit en mer avvaktande hållning. Däremot kom besked om att Riksbanken köper statsobligationer för ytterligare 40–50 miljarder kronor utöver det som redan aviserats. Dessutom sänks räntebanan betydligt där Riksbanken nu räknar med att räntan behöver höjas först under andra halvåret 2016. Man öppnar även för möjligheten att räntan kan behöva sänkas ytterligare om fler stimulanser behövs för att få upp inflationen mot målet. Riksbanken kommenterar även de finansiella riskerna med de låga räntorna och uppmanar regeringen och andra myndigheter att genomföra åtgärder som dämpar prisökningarna på bostäder och minskar hushållens skuldsättning.

Amorteringskrav uteblir

Finansinspektionen (FI) drog nyligen tillbaka sitt förslag om att införa amorteringskrav på nya bolån. Förslaget fick mycket kritik i remissrundan och det juridiska läget är oklart vad gäller FI:s befogenheter att påverka avtalen mellan bankerna och deras kunder. Aktörerna på bostadsmarknaden hade räknat med att de nya amorteringskraven skulle införas som planerat vilket möjligen eldat på prisuppgången ytterligare, då många velat göra bostadsaffärer innan de nya reglerna blev verklighet. Om och när ett amorteringskrav kan komma på plats är i dagsläget oklart, det kan dra ut på tiden då det kan behövas en lagändring som kräver ett Riksdagsbeslut. FI:s senaste bolånerapport visar samtidigt att amorteringskulturen stärkts under de senaste åren. Allt fler hushåll amorterar nu på sina lån, åtminstone de som har en belåningsgrad över 70 procent. För lägre belåningsgrader är dock amorteringsviljan desto lägre och det är främst det som FI vill komma åt med ett amorteringskrav på lån ända ner till belåningsgrader på 50 procent.

Nu höjs röster på att regeringen ska agera för att dämpa hushållens skulduppbyggnad och en möjlig åtgärd är en

nedtrappning av ränteavdragen. Detta verktyg har dock uteslutits av både den nuvarande regeringen och den föregående alliansregeringen. För att ett sådant agerande ska slå väl ut och inte drabba hushållen allt för kraftigt med minskad konsumtion som följd så behöver det ske i form av en stegvis nedtrappning under lång tid. En förutsättning för ett sådant beslut är troligtvis att det görs genom en bred uppgörelse över blockgränserna då det inte kommer att ge några popularitetspoäng bland väljarna.

Ny prognos från regeringen

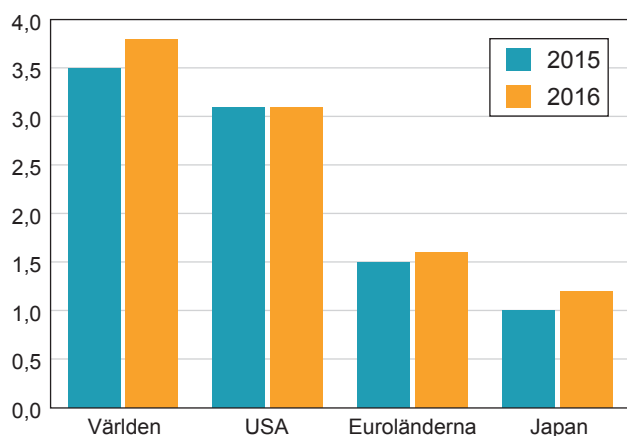
Regeringen presenterade sin vårbudget i mitten av april, men det mesta av innehållet var redan känt innan. Det mest anmärkningsvärda är de slopade nedsättningarna av arbetsgivaravgiften för unga. Effekten av denna nedsättning har varit omdebatterad och framtiden får utvisa om de höjda arbetsgivaravgifterna leder till någon märkbar ökning av ungdomsarbetslösheten. Regeringen gör samtidigt en del satsningar inom arbetsmarknadsområdet, exempelvis genom att införa trainee-jobb. I samband med att vårbudgeten presenterades kom regeringen även med en ny prognos över Sveriges ekonomi. Återhämtningen beräknas fortsätta men ske i långsam takt, mycket beroende på att konjunkturuppgången i omvärlden sker i måttlig fart. Regeringen räknar med en BNP-tillväxt på 2,4 procent i år och 2,5 procent nästa år (kalenderkorrigerat). Det är något högre än prognosen från december men samtidigt lägre än vad man trodde i oktober då höstbudgeten presenterades. Bedömningen är även mer försiktig än exempelvis Riksbankens senaste prognos. Arbetslösheten beräknas hamna på 7,5 procent i år för att sedan sjunka till 7,1 procent 2016 och 6,7 procent 2017.

Oförändrad prognos över världsekonomin

Internationella valutafonden, IMF, bedömer i sin senaste prognos över världsekonomin att den globala tillväxten i år blir 3,5 procent. Prognosen är därmed oförändrad jämfört med bedömningen som gjordes i januari. För 2016 justerades prognosen upp med 0,1 procentenhet till 3,8 procents tillväxt. IMF skriver att de kraftiga nedgångarna för oljepriset ger ett positivt bidrag till global BNP genom att det sänker energipriserna i de stora ekonomierna som USA, Kina, Indien och euroområdet. Enskilda länder som är beroende av oljeinkomster kommer däremot att drabbas hårt. USA väntas vara ledande i den globala återhämtningen men prognosen är nedjusterad jämfört med januari efter en rad dystrare signaler under senare tid. IMF räknar med att den amerikanska ekonomin växer med 3,1 procent både i år och nästa år vilket innebär en nedjustering från januariprognosen på 0,5 respektive 0,2 procentenheter.

BNP-utveckling

Årlig procentuell förändring, prognos

Källa: IMF

Alltjämt osäkert angående Grekland

Grekland har fortfarande inte lyckats presentera en lista med reformer som kunnat godkännas av euroländerna. Tålmodet med den grekiska ledningen börjar tryta och diskussionerna blir allt mer upprörda. De förslag som kommit har varit för vaga men den grekiska regeringen vägrar att gå med på krav som de förmodligen inte kommer kunna hålla. De är samtidigt bakbundna av de vallöften som ledde dem till regeringsmakten och som handlade om att få ett slut på åtstramningspolitiken. Exakt hur länge pengarna i statskassan räcker är oklart men det är tydligt att det är bråttom att få reformlistan godkänd så att återstående lån från IMF kan betalas ut. I annat fall blir Grekland tvunget att ställa in betalningarna och förmodligen lämna euron.

På finansmarknaden har det, trots Greklandsturbulensen, varit relativt god stämning under året med stora börsuppgångar jämfört med årsskiftet. I mitten av april sjönk dock börserna världen över som en följd av den förnyade oron över ett grekiskt utträde ur valutaunionen. Samtidigt steg räntorna på grekiska statsobligationer till de högsta nivåerna sedan slutet av 2012 och oron smittade av sig i form av stigande marknadsräntor i bland annat Spanien, Portugal och Italien. Mot slutet av månaden hade dock en stor del av börsnedgången återhämtats på de flesta marknader och de grekiska statsobligationsräntorna sjunkit med cirka 3 procentenheter.

Långsam förbättring i Europa

Konjunkturen i Europa fortsätter annars att förbättras gradvis. Tyskland visar åter styrka efter en liten dipp andra och tredje kvartalet i fjol. De flesta indikatorer pekar åt rätt håll och exempelvis Ifo-indikatorn som mäter affärsklimatet i det tyska näringslivet har stigit sex månader i rad. Spanien överraskade samtidigt positivt med sina preliminära BNP-siffror för första kvartalet. Däremot överraskade Storbritannien negativt med den lägsta kvartalstillväxten på två år. De flesta EU-länder har dock inte presenterat några nationalräkenskaper för första kvartalet ännu.

Konjunkturbarometern för euroområdet sjönk marginellt i april efter några månaders uppgång. Möjligtvis har osäkerheten angående Grekland påverkat bedömningen

negativt. För EU som helhet fortsatte sentimentindikatorn att stiga svagt.

Inbromsning i USA

Den amerikanska ekonomin har istället haft en trög inledning på året. Ovanligt hårt vinterväder är en orsak men även den mycket starka dollarn har bidragit i form av en försvagning av exporten. Det har inneburit färre nya jobb och den senaste sysselsättningsstatistiken för mars var betydligt svagare än väntat. Sammantaget kan det innebära att den förväntade räntehöjningen från Fed skjuts på framtiden.

De preliminära BNP-siffrorna för första kvartalet visade att det var i stort sett nolltillväxt i USA vilket var under marknadens förväntan. I takt med mer negativa konjunktursignaler från amerikanskt håll har dollarn försvagats något. Hushållens konfidensindikator sjönk betydligt i april och i synnerhet synen på arbetsmarknaden har försvagats. Det återstår att se om den amerikanska ekonomin lyfter framöver. Normalt sett brukar första kvartalet gå lite knackigt i USA och exempelvis så var tillväxten svag första kvartalet förra året, delvis förklarad av dåligt väder, men tog fart under årets övriga kvartal.

Även Kina växer långsammare

I Kina pågår en omstrukturering av ekonomin där syftet är att minska exportberoendet och få högre inhemsk konsumtion. En effekt av detta är att landets tjänstesektor växer på bekostnad av industrin. Det innebär samtidigt att tillväxten i ekonomin saktar in. De första BNP-siffrorna visade att den kinesiska ekonomin växte med 7 procent första kvartalet, mätt i årstakt. Det var den lägsta tillväxttakten för ett enskilt kvartal sedan 2009.

INDUSTRI

Industrikonjunkturen ser något dystrare ut än för bara några månader sedan. Januariutfallet av såväl industriproduktionsindex som orderingsstatistiken reviderades ned i samband med februaripubliceringen och båda visade, efter revideringen, nedgångar jämfört med i december. I februari fortsatte den negativa trenden, i synnerhet för orderingsgången som minskade relativt kraftigt jämfört med månaden innan. För såväl hemma- som exportmarknaden redovisades en tydligt försämrade orderingsgång. Nedgången inom industriproduktionen var dock endast marginell jämfört med i januari. I likhet med orderingsstatistiken var det en av de största delbranscherna, motorfordonsindustrin, som backade mest. Det får dock betraktas som en rekyl från föregående månad då produktionen inom motorfordonsindustrin ökade kraftigt i januari.

Även konjunkturbarometern för april bekräftar det dystare läget för tillverkningsindustrin, då konfidensindikatorn sjönk för tredje månaden i följd. Nedgången var markant och indikatorn, som nu ligger under det historiska genomsnittet, har inte varit på en lägre nivå på nästan två år. Företagen var mer negativa till såväl

storleken på orderstocken som på produktionsvolymen. Även förväntningarna på produktionen de närmaste månaderna skruvades ner.

Industrins produktionsvolym

Senaste uppgift: februari 2015

Källa: SCB:s industriproduktionsindex

David Lööf

Industriproduktionen minskade marginellt

Den svenska industriproduktionen var i det närmaste oförändrad i februari jämfört med januari. I säsongrensade tal minskade produktionen med marginella 0,1 procent. Januaries utveckling har också reviderats ned sedan föregående publicering från en uppgång på 1,0 procent till en nedgång på 1,3 procent, vilket gör att februaries knappa nedgång innebär andra månaden i följd av sjunkande produktion. Det bör dock understrykas att då statistiken är preliminär och nedgången är så svag så kan den komma att revideras framöver. Nedgången i januari följt av nedgången i februari gör att den säsongrensade produktionsnivån ligger på 91,8, där indexvärdet 100 motsvarar den genomsnittliga nivån 2010. Nuvarande nivå är med historiska mått låg och ligger strax över produktionsnivån under finanskrisens mest djupa perioder. Industriproduktionsindex är dock en kortperiodisk undersökning som också lämpar sig bättre för kortperiodiska jämförelser än mer långsiktiga strukturanalyser, men den låga nivån visar ändå att industriproduktionen går trögt just nu.

Uppgångar i de flesta huvudgrupperna

Bland industrins huvudgrupper var det dock positiva utvecklingar för fyra av fem grupper. Den enda nedgången fanns i den, sett till förädlingsvärde, näst största huvudgruppen industri för investeringsvaror vars produktion backade med 3,6 procent. Störst uppgång visade den lilla huvudgruppen industri för varaktiga konsumtionsvaror vars produktion ökade med 3,2 procent. Den största huvudgruppen, industri för insatsvaror, och den tredje största, industri för icke varaktiga konsumtionsvaror, visade uppgångar på 0,7 respektive 2,0 procent.

Säsongrensningen dämpar motorfordonsindustrin

Även bland industrins delbranscher visade en majoritet positiv utveckling. Starkast gick industrin för icke metalliska-mineraliska produkter som följde upp den svaga utvecklingen i januari med att i februari öka produktionen med 7,0 procent i säsongrensade tal. Ökade gjorde även trävaruindustrin vars produktion steg med 2,6 procent för andra månaden i följd. Svag positiv utveckling visade även stål- och metallverk vilket innebar femte månaden i följd av positiv utveckling. Branschen är den som haft längst trend med ökad produktion.

Industriproduktion

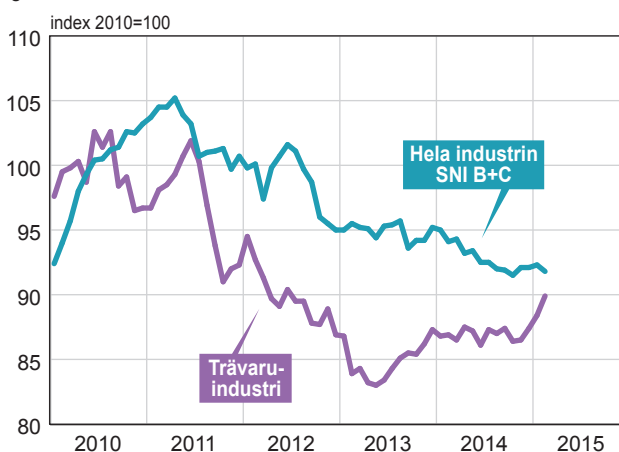
Förändring i procent

	feb 15/ jan 15	dec 14–feb 15/ sep–nov 14	feb 15/ feb 14	jan–feb 15/ jan–feb 14
Hela industrin	0	1	-4	-3
Trävaruindustri, ej möbler	3	2	9	4
Massa och papper	2	3	5	3
Grafisk industri	-2	-1	-3	-3
Kemisk industri o läkem.	0	-3	-13	-8
Stål- och metallverk	0	5	3	4
Metallvaruindustri	1	-4	-9	-11
Elektronikindustri	2	8	0	0
Maskinindustri	-1	-1	-3	-2
Industri för motorfordon	-7	6	-12	-8

Svagast utveckling visade däremot motorfordonsindustrin som efter två månader i följd av rejäla produktionsökningar minskade den säsongrensade produktionen med 7,5 procent i februari. Branschen är den inom svensk industri som omsatte mest under 2014 och har det tredje största förädlingsvärdet vilket ger den en stor tyngd vid beräkningen av industriproduktionen. Februaries nedgång ser stor ut men ger snarare ett typexempel på hur säsongrensningen kan slå i vissa branscher under vissa månader. I total omsättning har branschen snarare ökat under februari jämfört med januari men då februari under de närmaste föregående åren har haft större ökning i omsättning jämfört med januari så gör det att säsongmönstret förväntar sig en ännu större uppgång i omsättning än vad årets februari hade i jämförelse med januari. För att få en mer heltäckande bild av statistiken är det därför ofta bra att inte bara granska den säsongrensade indexserien utan även den okorrigerade, kalenderkorrigerade och trendserien. Säsongrensningen gör att tydliga säsongmönster rensas bort för att man ska kunna jämföra en semester-månad som juli med en månad med litet semesteruttag som exempelvis november. Säsongmönster är dock inte konstanta utan kan variera med tiden vilket också gör att man för att få en heltäckande bild ibland bör granska fler indexserier. För motorfordonsindustrin visar faktiskt övriga tre serier positiv månadsutveckling i februari vilket återigen illustrerar det förväntade säsongmönstrets effekter på det säsongrensade resultatet.

Industriproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde

Negativ årsutveckling

Den ackumulerade årsutvecklingen fortsatte i februari att vara negativ. I januari och februari sammantaget var produktionsnivån 3,2 procent lägre än under motsvarande period föregående år. Den negativa siffran visar tydligt att det har varit en negativ trend under det senaste året för industriproduktionen. Den svaga årsutvecklingen förklaras mycket av att just januari och februari var de två starkaste månaderna under föregående år som sedan följdes av lägre produktion under resten av året. Ser man till huvudgrupperna så var det nedgångar i samtliga utom industrin för energirelaterade insatsvaror. Även bland delbranscherna var det en övervägande majoritet av negativa årsutvecklingar. Svagast utveckling har livsmedelsindustrin haft medan industrin för petroleumprodukter lyser starkast med en av få uppgångar.

Industrins ordergång

Senaste uppgift: februari 2015

Källa: SCB:s ordergång och omsättningsstatistik

Jenny Strandell

Minskad ordergång till industrin

Ordergången till industrin föll i februari med 4 procent jämfört med januari, i säsongsrensade tal. Därmed minskade ordergången för andra månaden i rad och index var återigen nere på den låga nivån kring 90, där indextalet 100 motsvarar nivån på ordergången under 2010. Ordergången föll dock från en högre nivå. December och januari var relativt starka ordermånader, trots en större nedrevidering av januari, där bland annat investeringsvaror beställdes i ökad utsträckning. Utvecklingen i februari var svag både på hemmamarknaden och på exportmarknaden, där orderinflödet var 4,2 respektive 3,8 procent lägre än i januari, i säsongsrensade tal. Starkast utveckling visade industrin för icke metalliska mineraliska produkter, som efter en stark december månad föll något i januari och alltså återhämtade sig igen i februari. Till branschen hör industrieföretag inom bland annat glas, keramiska produkter och cement. Svagast utveckling hade motorfordonsindustrin, som föll till en mer normal nivå från rejält starka december- och januarivärden.

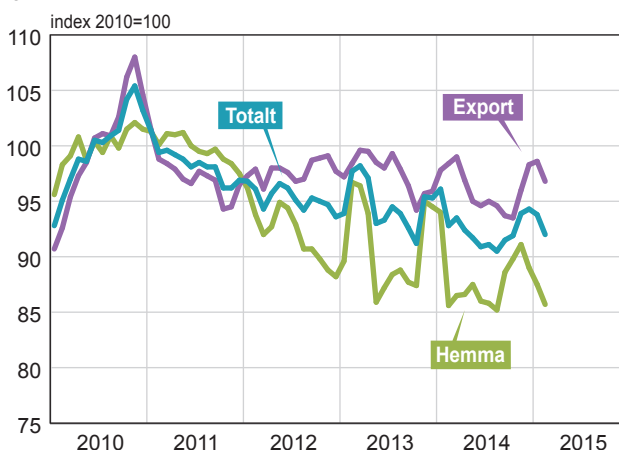
Februari i år svagare än vanligt

Jämfört med februari föregående år var ordergången 3,1 procent lägre, i kalenderkorrigerade tal. Hemmamarknaden var svag även jämfört med tidigare februarimånader de senaste åren, inkluderat februari under krisåret 2009. Exportorderinflödet minskade procentuellt sett mer än den inhemska ordergången jämfört med februari i fjol, men stod sig i nivå jämfört med februari 2012. Bland industrins huvudgrupper visade tre av fem en ökad ordergång men då både industrin för investeringsvaror och industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror backade med närmre 10 procent vardera vreds även utvecklingen för den totala industrin nedåt på årsbasis. Industrin för petroleumprodukter stack ut då ordergången dubblerades på hemmamarkna-

den jämfört med februari i fjol, dock är hemmamarknaden betydligt mindre än exportmarknaden för delbranschen, vilken istället ökade med drygt 7 procent. Totalt ökade industrin för petroleumprodukter med 19 procent. Bland industrins delbranscher var utvecklingen väldigt blandad. Ett par branscher visade stora positiva utvecklingar på årsbasis medan något fler till antalet visade svag utveckling.

Industrins ordergång

Säsongsrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

Investeringsvaror driver tremånadersutvecklingen

Ordergången var 2,0 procent högre under perioden december till februari jämfört med perioden september till november, i säsongsrensade och kalenderkorrigerade tal. Det var dock enbart exporten som utvecklades positivt, där stora order till bland annat de större branscherna motorfordonsindustrin och stål- och metallverk, inkom från utlandet. Huvudgruppen industrin för investeringsvaror drev helt utvecklingen för den totala industrin då ordergången ökade med närmre 14 procent på exportmarknaden medan den minskade med 8 procent på hemmamarknaden. Den starka utvecklingen på exportmarknaden innebar att den sammanlagda ordergången för huvudgruppen ökade med drygt 5 procent under tremånadersperioden. Svagast utveckling hade annan transportmedelsindustri, vilket förklaras av de mycket höga order som inkom på hemmamarknaden i oktober. Detta drog ner utvecklingen för investeringsvaror liksom för den totala utvecklingen på hemmamarknaden för industrin. Andra branscher som utvecklades positivt under tremånadersperioden var övrig maskinindustri och elektronikvaruindustrin.

Ordergång och omsättning

Förändring i procent

	feb 15/ jan 15	dec 14–feb 15/ sep–nov 14	feb 15/ feb 14
Ordergång			
Hemmamarknad	-4	-2	-2
Exportmarknad	-4	5	-4
Totalt	-4	2	-3
Omsättning			
Hemmamarknad	1	-1	-2
Exportmarknad	-2	3	-3
Totalt	-1	1	-3

Svag ökning på årsbasis

Hittills i år har orderingången varit marginellt starkare än under motsvarande period i fjol. Orderingången för januari och februari 2015, jämfört med januari och februari 2014, var 0,6 procent högre i kalenderkorrigerade tal. Både hemmamarknaden och exportmarknaden ökade med omkring en halv procent. Större positiva utvecklingstal redovisade industrin för petroleumprodukter och stål- och metallverk. Orderingången var högre för både investeringsvaror och insatsvaror och den enda huvudgruppen som hade minskad orderingång för januari och februari var icke varaktiga konsumtionsvaror där livsmedelsindustrin är den stora delbranschen. Stål och metallverk, som på månadsbasis tappade dryga 10 procent, ökade istället med 10 procent jämfört med årets två första månader i fjol. Både januari och februari var betydligt starkare för delbranschen, där framförallt exporten fått en skjuts och ökat i år. Delbranscher som hade mindre orderinflöde under årets två första månader var bland annat industrin för elapparatur och övrig maskinindustri.

UTRIKESHANDEL

Exporten fortsätter upp

När utrikeshandeln med varor började återhämtas i mitten på 2013 så var det främst importen som vände upp, medan exportens återhämtning gick betydligt trögare. Denna utveckling fortsatte under en stor del av fjolåret vilket ledde till att handelsnettot krympte och vid fyra tillfällen under 2014 var negativt. Efter sommaren kom dock exporttillväxten äntligen igång och sedan dess har exporten enligt trendskattningen ökat snabbare än importen. Under inledningen av 2015 har detta mönster förstärkts och när statistik för hela första kvartalet nu finns tillgänglig så kan vi konstatera att exporten då växte betydligt snabbare än importen. Handelsnettot har därmed stärkts och låg i mars på 4,2 miljarder kronor vilket var drygt fyra gånger större än under samma månad förra året.

Varuexport, landområden

Område	Värde mkr		Andel %	Förändr 15/14 %
	2015 jan-feb	2014 jan-feb		
Europa	135 533	135 237	74,1	0
EU-länder	109 006	108 064	59,6	1
Övriga Europa	26 527	27 173	14,5	-2
Afrika	4 796	4 996	2,6	-4
Amerika	18 359	16 783	10,0	9
Nordamerika	14 709	13 167	8,0	12
Central- och Sydamerika	3 650	3 616	2,0	1
Asien	21 818	21 635	11,9	1
Mellanöstern	4 584	4 661	2,5	-2
Övriga länder i Asien	17 234	16 974	9,4	2
Oceanien och övriga områden	2 413	2 618	1,3	-8
Totalt	182 919	181 270	100,0	1

Varuimport, landområden

Område	Värde mkr		Andel %	Förändr 15/14 %
	2015 jan-feb	2014 jan-feb		
Europa	146 673	145 665	83,1	1
EU-länder	122 465	119 857	69,4	2
Övriga Europa	24 208	25 808	13,7	-6
Afrika	2 167	3 012	1,2	-28
Amerika	7 575	6 797	4,3	11
Nordamerika	5 053	4 633	2,9	9
Central- och Sydamerika	2 522	2 164	1,4	17
Asien	19 652	16 824	11,1	17
Mellanöstern	461	492	0,3	-6
Övriga länder i Asien	19 191	16 333	10,9	17
Oceanien och övriga områden	341	363	0,2	-6
Totalt	176 408	172 660	100,0	2

Handelsnetto

Senaste uppgift: mars 2015

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

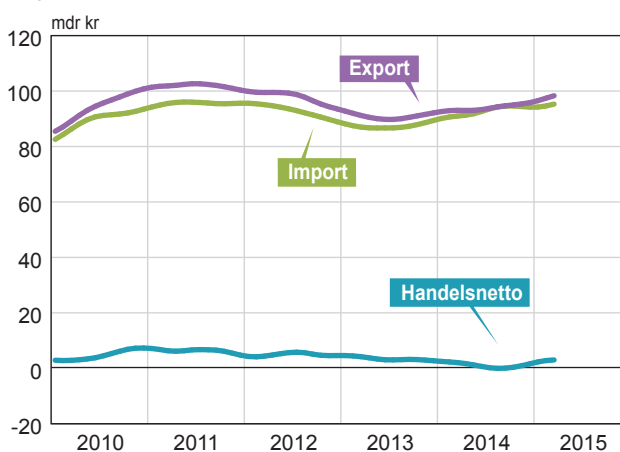
Handelsnettot 4,2 miljarder kronor i mars

Utrikeshandeln med varor gav ett överskott på 4,2 miljarder kronor under mars 2015 enligt preliminära beräkningar. För mars 2014 var överskottet 0,8 miljarder kronor.

Varuexportens värde under mars uppgick till 106,8 miljarder kronor och varuimportens till 102,6 miljarder. Varuexporten har därmed ökat i värde med 13 procent medan varuimporten ökat med 9 procent jämfört med mars 2014. Handeln med länder utanför EU gav ett överskott på 11,8 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 7,6 miljarder.

Export och import av varor samt handelsnetto

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend. Miljarder kronor

Antalet vardagar i mars var en mer jämfört med mars 2014. Rensat för säsongpåverkan visar handelsnettot ett överskott på 3,0 miljarder kronor för mars 2015 och 2,8 miljarder för februari 2015. För januari 2015 var motsvarande värde 2,3 miljarder kronor.

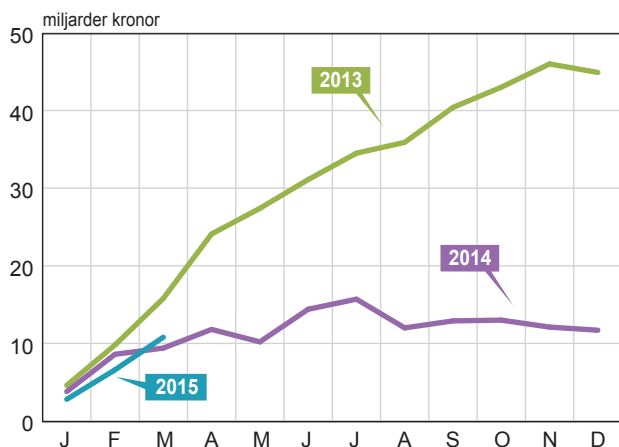
Under den senaste tremånadersperioden jämfört med motsvarande period ett år tidigare har värdet för både varuexporten och varuimporten ökat med 5 procent. Varuexportvärdet under denna period uppgick till 289,8

miljarder kronor och varuimportvärdet till 279,0 miljarder. Handelsnettot för januari–mars 2015 gav därmed ett överskott på 10,8 miljarder kronor. För motsvarande månader ett år tidigare noterades ett överskott på 9,4 miljarder kronor.

Sveriges handelsnetto

Akkumulerade månadsvärden från årets början.

Miljarder kronor. Löpande priser

HANDEL, KONSUMTION OCH TJÄNSTER

Total detaljhandel

Senaste uppgift: mars 2015

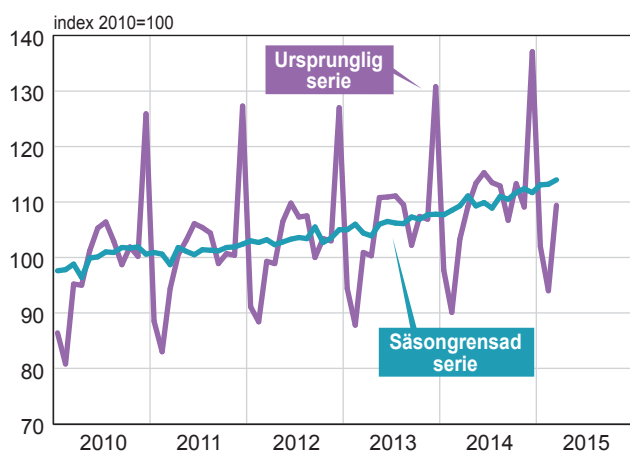
Källa: SCB:s o HUI:s detaljhandelsindex

Stark försäljning inom sällanköpshandeln

Detaljhandeln har haft en gynnsam start på 2015. Året inleddes med en tydlig uppgång i januari, som följdes upp av en mer försiktig förbättring i februari, men i mars visade detaljhandeln rejäl styrka igen. Den totala detaljhandeln ökade med 0,7 procent, säsongrensad och jämfört med månaden innan.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

Att det gått bra för handeln hittills i år syns på tremånadersjämförelsen. Försäljningen under årets första kvartal var i säsongrensade tal 1,3 procent högre än kvartalet innan.

Det var en högre tremånaderstillväxt än månaden innan, då detaljhandelsförsäljningen ökade med 1,0 procent.

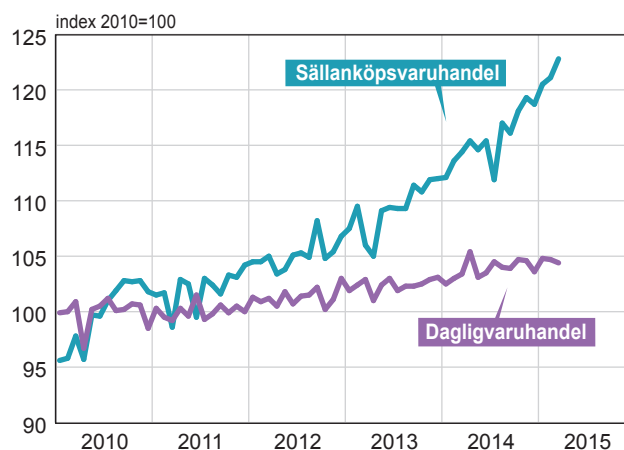
Tillväxten i den totala detaljhandeln i mars berodde på att sällanköpshandeln gick framåt starkt och ökade med 1,3 procent, säsongrensad och jämfört med i februari. Det gick inte lika bra för dagligvaruhandeln som backade med 0,3 procent jämfört med månaden innan.

God utveckling i årstakt

Försäljningen i den totala detaljhandeln var 4,6 procent högre i mars i år än samma månad förra året, kalenderkorrigerat och mätt i fasta priser. Det är en liten förbättring jämfört med tillväxttakten i februari och något högre tillväxt än förra årets genomsnittliga utveckling i årstakt. Dagligvaruhandeln ökade sin försäljning med 1,1 procent, men det är sällanköpshandeln som är dragloket inom detaljhandeln. Delbranschen steg med 7,9 procent jämfört med mars i fjol.

Branschuppdelad försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

För de två branscher som hade den starkaste utvecklingen under 2014, elektronikhandeln och möbelhandeln, har den positiva trenden fortsatt även i år. I mars ökade elektronikhandeln med 17 procent och möbelhandeln med 10 procent. En annan bransch som haft en fördelaktig utveckling på sistone är apotekshandeln, som i mars ökade med 17 procent jämfört med samma månad förra året. Den volymmässigt största branschen inom sällanköpshandeln, klädhandeln, har haft en god utveckling under årets första kvartal. Däremot är det fortsatt tufft för skohandlarna, vars försäljning återigen backade. För leksakshandeln, som kämpade med negativ utveckling under fjolåret, tycks det dock ha vänt. Branschen ökade sin försäljning med 9 procent i mars jämfört med samma månad förra året.

Elektronikbranschens höga utvecklingstal blir väsentligt lägre om man ser på utvecklingen i löpande priser och inte i volym. Anledningen är branschens fallande priser, vilket främst är en följd av den snabba teknikutvecklingen. Ytterligare några branscher, såsom sport- och fritidshandeln och apotekshandeln, har sänkt sina priser jämfört med för ett år sedan, men i dessa fall handlar det om mindre sänkningar på under 2 procent.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	mar 2015	jan-mar 2015
Dagligvaruhandel	1,1	1,6
därav:		
Detaljhandel, mest livsmedel	1,0	1,4
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak	2,0	2,8
Sällanköpsvaruhandel	7,9	7,5
därav:		
Klädhandel	5,2	5,8
Skohandel	-5,4	-7,0
Möbelhandel	10,5	10,0
Elektronikhandel	17,3	16,6
Järn- och bygghandel	1,9	1,8
Färghandel	2,7	2,5
Bokhandel	-1,6	-4,7
Guldsmedshandel	3,3	1,8
Sport- o fritidshandel	8,0	6,6
Postorderhandel	11,0	9,1
Totalt detaljhandel	4,6	4,7

Bra första kvartal för handlarna

Årets första kvartal visade både dagligvaruhandeln och sällanköpsvaruhandeln en stabil utveckling även om tillväxten var betydligt högre i den sistnämnda. Dagligvaruhandeln steg med 1,6 procent medan försäljningen i sällanköpshandeln ökade med 7,5 procent jämfört med samma period ifjol. Sammantaget har detaljhandeln ökat med 4,7 procent hittills i år. Bland branscher som visat en stark utveckling märks två kapitaltunga branscher; elektronikhandeln och möbelhandeln. Även apoteken har gått framåt rejält under årets tre första månader. Skohandeln och bokhandeln har haft motsatt utveckling och minskat sin försäljning jämfört med första kvartalet 2014.

Hushållens konsumtion

Senaste uppgift: februari 2015

Källa: SCB:s hushållskonsumtionsindikator

Tobias Fagerberg

Hushållskonsumtionen fortsatte att öka

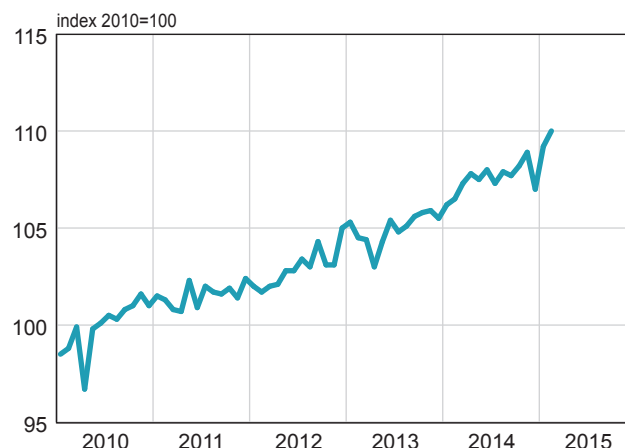
Efter en stark start på året fortsatte hushållens konsumtion att stiga i februari, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Uppgången i februari på 0,7 procent förklaras främst av att utgifterna för boende och elektricitet ökade jämfört med föregående månad. Samtidigt ökade utgifterna för icke varaktiga varor som bidrog med två femtedelar av den totala uppgången i årstakt.

Trenden för hushållskonsumtionen är på uppåtgående efter de två senaste månadernas uppgångar. Mellan januari och februari visade trendsattningen en månatlig uppgång på 0,4 procent. Utvecklingen ser också stark ut ur ett tremånadersperspektiv. Under perioden december-februari steg hushållskonsumtionen med 1,1 procent, korrigerat för säsongvariationer och jämfört med närmast föregående

tremånadersperiod. Detta trots att det var en stor nedgång i december.

Hushållens konsumtionsindikator

Säsongrensade månadsdata

Stark utveckling på årsbasis

I februari var den kalenderkorrigerade konsumtionsvolymen 3,4 procent högre än motsvarande månad året innan vilket är den starkaste årsutvecklingen sedan april 2014. Det är framförallt den varaktiga varuhandeln som ökar med en uppgång på 9 procent, medan utvecklingen inom livsmedelshandeln har stigit med 2 procent under motsvarande period.

Gruppen post- och telekommunikationer har den högsta tillväxten med en uppgång på 10 procent jämfört med februari 2014. Även gruppen övriga varor och tjänster har utvecklats starkt med en uppgång på 8,5 procent i årstakt. Rekreation och kultur har däremot utvecklats svagare och har endast ökat med 2 procent jämfört med februari i fjol.

Hushållskonsumtion

Hushållens konsumtionsutgifter. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	feb 2015	jan-feb 2015
Detaljhandel, mest livsmedel	2,1	2,1
Beklädnadshandel	5,0	4,8
Bostad, elektricitet, gas och uppvärmning	3,2	2,0
Möbler, inredning m.m.	4,4	6,0
Transporter och detaljhandel med och service av motorfordon	2,8	2,7
Post- och telekommunikation	10,3	9,2
Rekreation och kultur	2,1	2,6
Hotell och restaurang	4,9	5,4
Övriga varor och tjänster	8,5	9,0
Hushållens konsumtionsutgifter (exklusive utlandsposter)	3,4	3,1

Konsumtionen upp med 3,1 procent hittills i år

Under de första två månaderna av 2015 har hushållskonsumtionen utvecklats väl och konsumtionsvolymen har ökat med 3,1 procent jämfört med motsvarande period 2014.

Gruppen post och telekommunikationer har den högsta tillväxten med en uppgång på 9 procent. Även möbler, inredningsartiklar, hushållsutrustning och förbruknings-

varor har utvecklats starkt med en uppgång på 6 procent under 2015.

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: april 2015

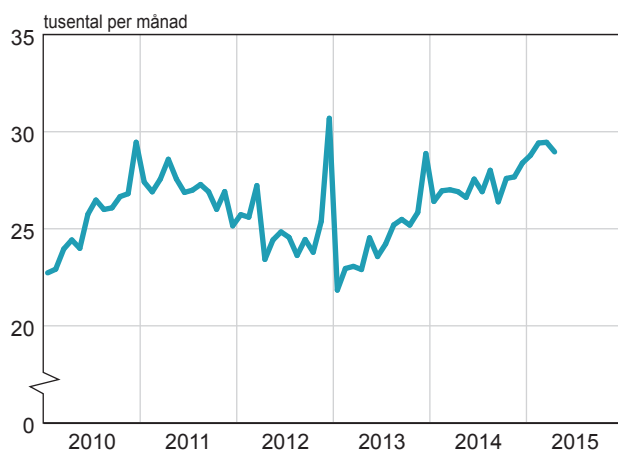
Källa: Trafikanalys och SCB:s fordonssstatistik

Nyregistreringarna vände ned i april

Efter ett halvår med bestående uppgång minskade antalet nyregistrerade personbilar med 1,7 procent under april, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Efter de relativt kraftiga uppgångarna under oktober och december 2014, dämpades utvecklingen något under första kvartalet och tappade farten helt i mars. I april var antalet nyregistreringar endast 0,6 procent fler än vid inledningen av året. En månads nedgång efter sex månader med uppgång är dock inget anmärkningsvärt i sig och det bör påpekas att personbilsregistreringarna nu minskar från en hög nivå.

Nyregistrerade personbilar

Säsongrensat månadsdata

Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

Uppgången under det senaste halvåret har lett till att nyregistreringarna stigit till en högre nivå och om man studerar utvecklingen på lite längre sikt är bilden fortfarande relativt ljus. Under tremånadersperioden februari–april ökade personbilsregistreringarna med 3,5 procent, säsongrensat och jämfört med föregående tremånadersperiod. Det är dock en dämpning jämfört med motsvarande utveckling under februari och mars på 6 respektive 4,8 procent.

Även mätt i årstakt uppvisar personbilsregistreringarna en relativt god utveckling. Antalet nyregistrerade personbilar uppgick till 32 047 vilket var 7,1 procent fler än under samma månad i fjol. Hittills i år har 111 711 personbilar nyregistrerats, en uppgång på drygt 9 procent jämfört med motsvarande period i fjol.

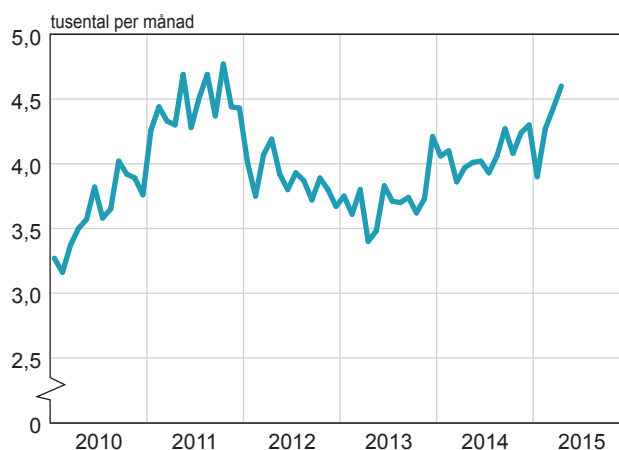
Brant uppåt för lastbilsregistreringen

Uppgången för lastbilsregistreringarna har varit synnerligen stark de tre senaste månaderna och har med råge vägt upp för den kraftiga nedgången under januari. I säsongrensat tal steg nyregistreringarna med 4 procent från mars till april, vilket följer på uppgångar på 9,7 respektive 3,5 procent under februari och mars. Det är en markant

uppväxling jämfört med utvecklingen under 2014 då den genomsnittliga ökningstakten på månadsbasis låg på ungefär 0,6 procent. Det bör dock beaktas att nyregistreringen av lastbilar består av relativt få enheter per månad och kan därmed vara betydligt känsligare för kortsiktiga svängningar till följd av att företag gör uppdateringar i lastbilsflottan, jämfört med exempelvis personbilsmarknaden.

Nyregistrerade lastbilar

Säsongrensat månadsdata

Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

Den starka månadsutvecklingen slår igenom även i uppgången för nyregistreringarna under februari – april på 7 procent, säsongrensat och jämfört med föregående tremånadersperiod. Det beror även på att det svaga utfallet under januari nu har övergått till jämförelseperioden vilket förstärker uppgången i tremånaderstakt ytterligare. Nyregistreringarna ökade även mycket kraftigt mätt i årstakt med en uppgång på hela 16,3 procent, kalenderkorrigerat och jämfört med samma månad i fjol.

Produktionen inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: februari 2015

Källa: SCB:s tjänsteproduktionsindex

Ökad tjänsteproduktion i februari

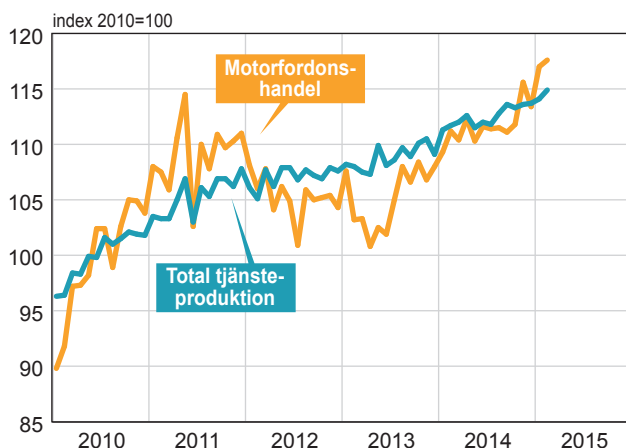
Tjänsteproduktionen ökade med 0,7 procent i februari, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Det innebär att tjänsteproduktionen har ökat två månader i följd och ökningstakten i februari var den snabbaste sedan september i fjol.

Datakonsulterna fortsatte att uppvisa en stark utveckling under inledningen på året och bidrog till tjänsteproduktionens starka utveckling. Produktionen ökade i februari med 6,1 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Senast branschen redovisade en lika snabb ökningstakt var i oktober 2013. Även telekommunikationsbranschen uppvisade en god utveckling efter de senaste månadernas växelvisa upp- och nedgångar och redovisade en stark uppgång på 5,3 procent. Likaså ökade de tre största branscherna på månadsbasis. Störst ökning uppvisade företagstjänsterna som steg med 2,6 procent jämfört med

januari, följt av den tungt vägande handelsbranschen som totalt sett ökade med 1,3 procent. Partihandeln, som är störst bland handelsbranscherna, ökade i säsongrensade tal med 3,9 procent jämfört med månaden innan. Även inom motorhandeln, som haft en uppåtgående trend i två år, steg produktionen. Sämre utveckling uppvisade däremot detaljhandeln där produktionen föll tillbaka något i februari.

Tjänsteproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden

Tjänsteproduktionen dämpades av att produktionen sjönk inom nära hälften av branscherna. Däribland transport och magasinering som uppvisade en nedgång med 1,2 procent samt branschen för uthyrning där produktionen föll tillbaka med 1,4 procent.

Stark utveckling för datakonsulter

Under perioden december till februari ökade tjänsteproduktionen i säsongrensade tal med 0,6 procent jämfört med föregående tremånadersperiod september till november. Tremånadersutvecklingen har därmed varit positiv i sju månader i följd. Information- och kommunikationsföretagen, och då framförallt datakonsultverksamheten, var den bransch som uppvisade den klart bästa tremånadersutvecklingen. Några branscher hade dock en lägre produktion, däribland fastighetsbranschen och partihandeln, vilket förklaras av att branscherna redovisade en svag produktion under december och januari.

Tjänsteproduktionsindex

Produktionen inom tjänstesektorn. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	feb 2015	jan-feb 2015
Motorhandel	6,1	6,6
Partihandel	2,5	1,2
Detaljhandel	4,3	4,7
Transport och magasinering	-0,5	0,9
Hotell och restaurang	4,7	5,3
Telekommunikation	16,7	13,0
Datakonsultverksamhet o.d.	19,1	15,5
Företagstjänster	6,6	3,6
Kultur, nöje och fritid	2,9	5,1
Total tjänstesektor	3,1	2,8

God tillväxt i årstakt

I februari steg tjänsteproduktionen med 3,1 procent, kalenderkorrigerat och jämfört med motsvarande månad föregående år. Det var en något snabbare ökningstakt jämfört med motsvarande utveckling för januari och tjänsteproduktionen har inte redovisat en nedgång på årsbasis sedan mars 2013.

Även här var det information- och kommunikationsföretagen som stod för den kraftigaste produktionsökningen, men då ska man komma ihåg att dessa branscher hade en relativt svag utveckling under inledningen av 2014. Inom telekommunikationsbranschen steg produktionsvolymen med 16,7 procent i februari, men högst tillväxt mätt i årstakt stod datakonsultverksamheten för som ökade med hela 19,1 procent. Utvecklingen var stark även inom företagstjänster och handelsbranscherna med ökningar på 6,6 procent respektive 3,7 procent. En desto svagare utveckling uppvisade däremot fastighetsverksamheten och utbildningsväsendet som båda minskade produktionen av tjänster.

BYGGMARKNAD

Högtryck i byggbranschen

Enligt Konjunkturbarmetern rapporterar företagen inom bygg- och anläggningsverksamhet om ökade orderstockar de senaste tre månaderna och den samlade bedömningen av orderstockarnas storlek är mer positiv än normalt. Byggandet uppges ha ökat och nettotalet ligger klart över det historiska genomsnittet, vilket indikerar att ökningen varit större än normalt. Husbyggarna rapporterar om en fortsatt ökning av sysselsättningen, medan anläggningsbyggarna uppges att antalet anställda har minskat något de senaste tre månaderna. Brist på arbetskraft fortsätter att vara det största hindret för ökat byggande bland husbyggarna.

Både hus- och anläggningsbyggare förväntar sig att orderstockarna fortsätter att växa de närmaste tre månaderna och förväntningarna är betydligt mer optimistiska än normalt. Företagen räknar även med att byggande och sysselsättning kommer att öka under perioden. Förväntningarna på ett års sikt har däremot justerats ner jämfört med mätningarna förra året och färre företag tror att utsikterna på byggmarknaden kommer att förbättras ytterligare det närmaste året.

Byggbkostnader

Senaste uppgift: mars 2015

Källa: SCB:s faktorprisindex för flerbostadshus

Februari–mars 2015 +0,0 procent

Faktorprisindex var oförändrat mellan februari och mars 2015. Entreprenörens kostnader var också oförändrade. Gruppen Transporter, drivmedel och elkraft gick upp med 0,1 procent. Omkostnader sjönk med 0,3 procent. Löner och Maskiner var oförändrade mellan februari och mars.

Byggmaterialkostnader gick upp med 0,1 procent i mars. Betongvaror, järn och stål samt övrigt byggmaterial

Industrin i ett branschperspektiv

I månadens fokusartikel studeras konjunkturläget i fem industribranscher. Industrikonjunkturen försvagades kraftigt 2011–2012, främst på grund av minskad efterfrågan från omvärlden. Under 2013 skedde en förbättring men under första halvåret 2014 stannade uppgången av. Under andra halvåret i fjol förbättrades konjunkturen men 2015 har året återigen inletts relativt svagt.

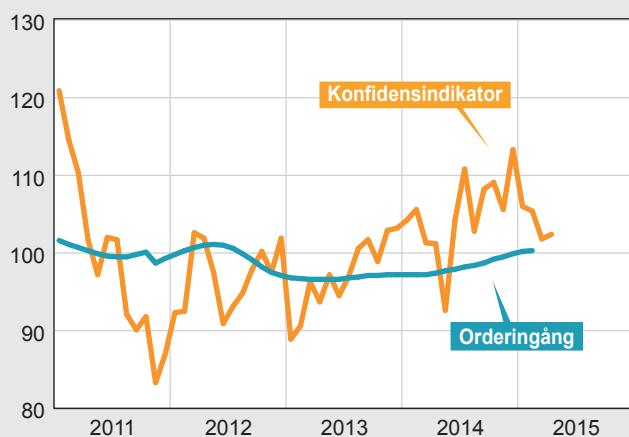
Massa- och pappersindustri

Efterfrågan inom massa- och pappersindustrin uppvisade en svagt nedåtgående trend under 2011 och 2012 för att sedan stabilisera sig på en lägre nivå under 2013 och början av 2014. Från mitten av fjolåret har dock orderingen vänt upp och kommit tillbaka till nivån från 2011. Sett ur ett längre perspektiv har dock efterfrågan dalat och är lägre än den var för tio år sedan. Mycket av nedgången hänger samman med en strukturell nedgång i form av lägre efterfrågan på tidningspapper vilket drabbat branschen hårt. En viss omställning av produktionen till andra produkter har gjorts inom branschen men det har inte fullt ut kunnat kompensera för nedgången i tidningspappersproduktionen. Det är främst från hemmamarknaden som orderingen sjunkit. Exportorderingen har hållits uppe hyggligt och det är också den som ökat mest under det senaste året.

Massa- och pappersvaruindustri

Orderingång, trend. Index 2011=100

Konfidensindikator, säsongrensad. Medelvärde=100

Källa: SCB och Konjunkturinstitutet

Branschens konfidensindikator i Konjunkturinstitutets (KI) konjunkturbarometer vittnar om ett förbättrat stämningsslag under senare år. Indikatorn bottnade hösten 2011 och har trots en ryckig utveckling på månadsbasis egentligen haft en uppåtgående trend till och med december 2014 då den nådde det högsta värdet sedan februari 2011. Därefter har indikatorn fallit ungefär 11 enheter och ligger i april endast något över 100-strecket. Värdet 100 representerar det historiska medelvärdet och förutom en tillfällig nedgång i maj i fjol så har branschens konfidensindikator legat över denna gräns sedan slutet av 2013.

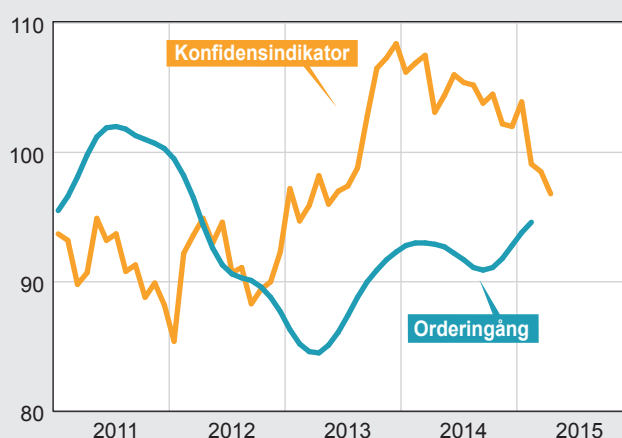
Trävaruindustri

Även inom trävaruindustrin dämpades efterfrågan 2011–2012 och nedgången var större än för massa- och pappersindustrin. Från botten i början av 2013 till februari 2015 så har dock orderingen för trävaruindustrin återhämtats med cirka 10 procent. Efter en dämpad utveckling under fjolåret så har uppgången på nytt tagit fart de senaste månaderna. Det är framförallt på exportmarknaden som efterfrågan stiger, orderingen från hemmamarknaden växer endast marginellt.

Trävaruindustri

Orderingång, trend. Index 2011=100

Konfidensindikator, säsongrensad. Medelvärde=100

Källa: SCB och Konjunkturinstitutet

Konfidensindikatorn för trävaruindustrin började stiga något tidigare än orderingen tog fart vilket är naturligt då konfidensindikatorerna även grundas på företagens produktionsprognoser. Från september 2012 till och med december 2013 steg indikatorn med 20 enheter. Därefter har utvecklingen dämpats, under 2014 var trenden bara svagt negativ men under de tre senaste månaderna har nedgången accelererat och nu ligger konfidensindikatorn åter under det historiska genomsnittet.

Metallvaruindustri

Återhämtningen efter finanskrisen varade inom metallvaruindustrin fram till våren 2011. Därefter har efterfrågan återigen sjunkit och stabiliserat sig på en lägre nivå. En liten uppgång skedde andra halvåret 2013 men denna uppgång blev kortvarig då orderingen sjönk på nytt i början av 2014. Den långsiktiga trenden har varit svag på både exportmarknaden och hemmamarknaden där efterfrågan ligger 15–20 procent lägre än i början av 2011. Hemmamarknaden har inte visat några tecken på att lyfta men däremot har exportorderingen börjat stiga och har uppvisat en positiv trend de senaste månaderna.

Stämningsslaget bland metallvaruföretagen försämrades kraftigt under 2011 och större delen av 2012. I slutet av 2012 vände dock utvecklingen upp något och den positiva utvecklingen höll i sig till och med januari 2014. Då var

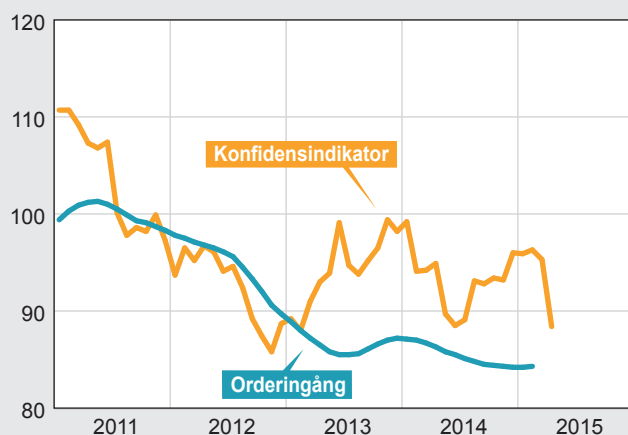
I FOKUS

indikatorn i stort sett tillbaka på sitt historiska genomsnitt men sedan har stämningläget återigen försämrats. Under slutet av fjolåret kom en viss uppgång men precis som för övriga industribranscher har kurvan åter vänt nedåt i början av 2015. I april kom en kraftig dipp sedan både orderstocksomdömet samt den förväntade produktionsnivån justerats ned rejält.

Metallvaruindustri

Orderingång, trend. Index 2011=100

Konfidensindikator, säsongrensad. Medelvärde=100

Källa: SCB och Konjunkturinstitutet

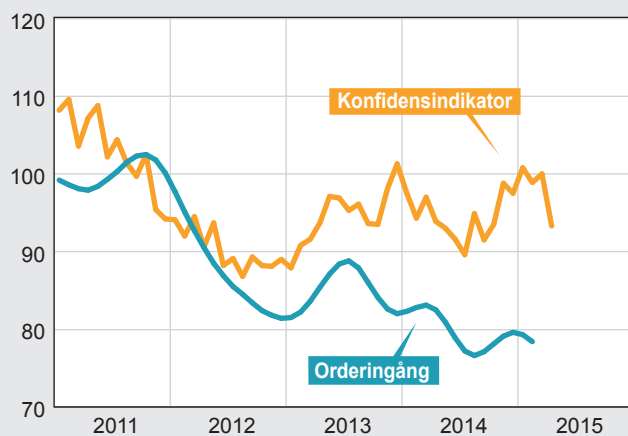
Maskinindustri

Maskinindustrin har liksom flertalet industribranscher mött en vikande efterfrågan under senare år. En stor nedgång inleddes hösten 2011 och denna bröts först i början av 2013 efter en minskning av orderingången på drygt 20 procent. Efter en kort uppgång vände trenden återigen nedåt och förutom några tillfälliga hack i kurvan så har efterfrågan varit svag. Uppgången första halvåret 2013 berodde enbart på en ökad exportorderingång men sedan vände utvecklingen nedåt igen på exportmarknaden. På hemmamarknaden har efterfrågan i stort sett sjunkit oavbrutet sedan slutet av 2011.

Maskinindustri

Orderingång, trend. Index 2011=100

Konfidensindikator, säsongrensad. Medelvärde=100

Källa: SCB och Konjunkturinstitutet

Konfidensindikatorn har inte haft en lika dystert utveckling som orderingången. Efter ett kraftigt ras 2011 och första halvåret 2012 så förbättrades företagens konjunkturbedömningar och indikatorn kom tillbaka till det historiska genomsnittet i december 2013. Därefter skedde återigen en nedgång första halvåret i fjol men den återhämtades under andra halvåret. Under de inledande tre månaderna av 2015 har utvecklingen varit stabil med en konfidensindikator nära det historiska snittet. I april försämrades dock företagens stämningläge betänkligt och framförallt kraftigt nedjusterade produktionsplaner på tre månaders sikt sänkte konfidensindikatorn för branschen.

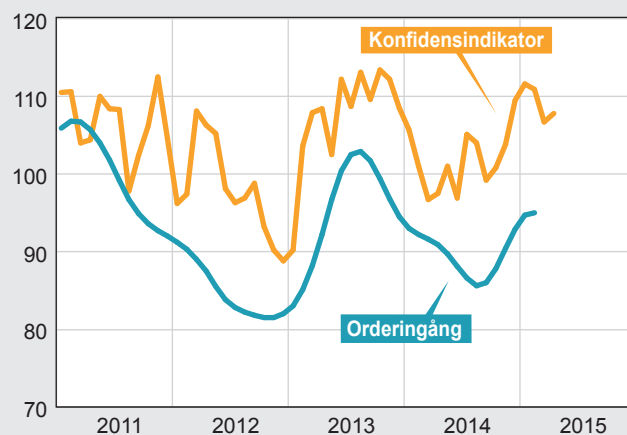
Motorfordonsindustri

Motorfordonsindustrin är en konjunkturkänslig bransch där efterfrågan svänger relativt mycket jämfört med andra branscher. Orderingången dalade kraftigt 2011 och 2012 för att sedan vända upp rejält första halvåret 2013. Sedan kom en ny nedgång som varade över sommaren i fjol. Därefter har återigen en uppgång skett men det återstår fortfarande en bit till nivån från sommaren 2013 när den senaste efterfrågetoppen var. Uppgången under 2013 drevs främst av exportmarknaden men nästan hela uppgången raderades vid den efterföljande nedgången och det återstår en bit till nivån från 2013. Efterfrågan från hemmamarknaden har varit mindre volatil och där har i stort sett nedgången från 2013 återhämtats.

Motorfordonsindustri

Orderingång, trend. Index 2011=100

Konfidensindikator, säsongrensad. Medelvärde=100

Källa: SCB och Konjunkturinstitutet

KI-barometern visar en samstämmig bild med SCB:s orderstatistik. Konfidensindikatorn hade en negativ trend under 2011–2012 som sedan följdes av en kraftig uppgång första halvåret 2013. Efter en period där indikatorn stabiliserade sig betydligt över 100-strecket sjönk den på nytt mot slutet av 2013 och början av 2014. Därefter har det återigen skett en uppgång och trots en viss dämpning under inledningen av året i år så har nedgången varit måttlig jämfört med många andra industribranscher och konfidensindikatorn fortsätter att ligga en bra bit över det historiska medelvärdet.

ökade med 0,3 procent. Trävaror gick ned med 0,7 procent. Övrigt byggmaterial hade liten eller ingen betydelse för kostnaderna totalt sett. Byggherrens kostnader sjönk med 0,2 procent.

Faktorprisindex för flerbostadshus

Förändring i procent

	mar 15/feb 15	mar 15/mar 14
Entreprenadkostnader	0,0	1,3
Byggmaterial	0,1	1,4
Löner	0,0	2,4
Maskiner	0,0	0,2
Transporter, drivmedel, elkraft	0,1	-2,3
Omkostnader	-0,3	1,5
Byggherrekostnader	-0,2	-1,9
Total byggkostnad	0,0	1,0

Mars 2014–mars 2015 +1,0 procent

Faktorprisindex steg med 1,0 procent mellan mars 2014 och mars 2015. Entreprenörens kostnader ökade med 1,3 procent, vilket påverkade totalindex uppåt med 1,2 procentenheter. Löner höjdes med 2,4 procent. Maskiner och Omkostnader steg med 0,2 respektive 1,5 procent. Gruppen Transporter, drivmedel och elkraft sjönk med 2,3 procent. Inom den gruppen sjönk dieselolja och elkraft med 6,3 respektive 6,2 procent. Lastbilstransporter gick ned med 0,4 procent.

Byggmaterialpriser steg med 1,4 procent. Trävaror samt gruppen järn och stål var de byggvaror som ökade mest. Golvmaterial var den byggvara som sjönk mest. Byggherrekostnader gick ned med 1,9 procent. Det beror på att räntekostnader sjönk med nästan 23 procent på årsbasis.

NÄRINGS�IV

Produktionen i näringslivet

Senaste uppgift: februari 2015

Källa: SCB:s produktionsindex över näringslivet

Tobias Fagerberg

Stigande produktion inom näringslivet

Året fortsatte starkt för produktionen inom näringslivet, där samtliga delindex hade en positiv utveckling i februari. Den totala produktionen inom näringslivet ökade i säsongsrensade tal med 0,7 procent jämfört med föregående månad. Den starkaste utvecklingen stod byggproduktionen för som ökade med 0,8 procent. Även tjänsteproduktionen och industriproduktionen hade en positiv utveckling i februari.

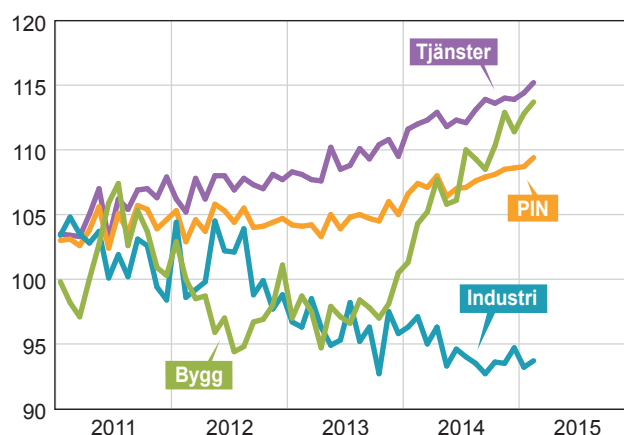
Positiv utveckling senaste tremånadersperioden

Produktionen under den senaste tremånadersperioden uppvisade en positiv utveckling jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Under december–februari ökade produktionen inom näringslivet med 0,7 procent, i säsongsrensade tal, jämfört med perioden september–november. Tjänstesektorn som är den största delsektorn

inom näringslivet bidrog mest till uppgången men även byggproduktionen uppvisade en stark utveckling med en produktionsökning på 1,9 procent. Industriproduktionen stod för den minsta ökningen jämfört med föregående tremånadersperiod.

Näringslivets produktionsutveckling

Säsongsrensade värden. Index 2010=100

Uppgång jämfört med föregående år

Jämfört med februari 2014 ökade näringslivets produktion i kalenderkorrigerade tal med 2,0 procent. Utvecklingen var starkast för byggproduktionen som ökade med hela 9,5 procent. Industriproduktionen uppvisade däremot en kraftig minskning jämfört med i fjol medan tjänsteproduktionen stod för en ökning med 3,1 procent. Första kvartalet 2015 har sammanfattningsvis fått en bra start med en stark utveckling.

Produktionen i näringslivet

Förändring i procent

	feb 15/ jan 15 ¹⁾	dec 14–feb 15/ sep–nov 14 ¹⁾	feb 15/ feb 14 ²⁾
Industri inkl. energi	0,5	0,6	-3,4
Bygg	0,8	1,9	9,5
Tjänster	0,7	0,6	3,1
Totalt	0,7	0,7	2,0

1) Säsongsrensat och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

PRISER

Konsumentpriser

Senaste uppgift: mars 2015

Källa: SCB:s konsumentprisindex

Edith Brodda Jansen

Inflationstakten svagt positiv

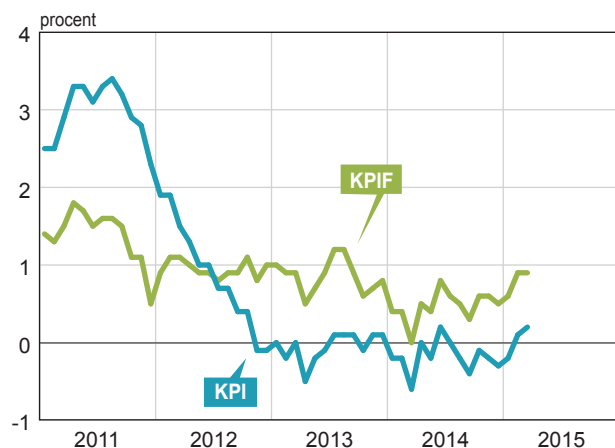
Inflationstakten, det vill säga förändringen i KPI under de senaste tolv månaderna, var 0,2 procent i mars. Även i februari i år var KPI-inflationen positiv då den var 0,1 procent.

Högre priser på livsmedel och alkoholfria drycker (2,0 procent) påverkade inflationstakten uppåt med 0,3 pro-

centenheter i mars. Prishöjningar inom restaurang och logi (2,5 procent) samt höjda hyror (1,7 procent) bidrog samtidigt uppåt med 0,2 procentenheter vardera. Högre priser på alkoholhaltiga drycker och tobaksvaror (3,6 procent) bidrog med ytterligare 0,1 procentenheter.

Inflationstakten

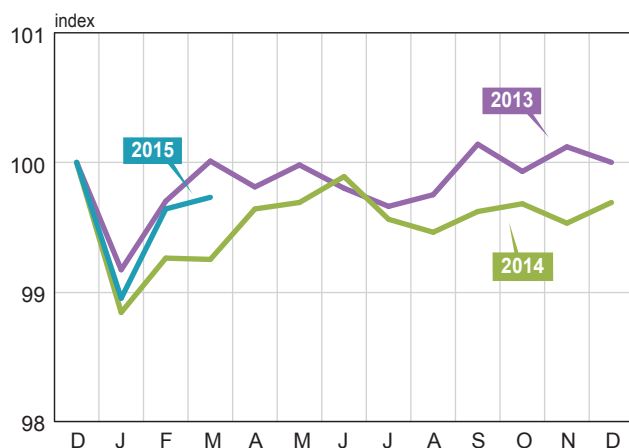
Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Lägre räntekostnader för egnahemsägare (–12,7 procent) och lägre drivmedelspriser (–4,8 procent) jämfört med samma period föregående år påverkade samtidigt inflationstakten nedåt med 0,5 respektive 0,2 procentenheter i mars.

Konsumentprisernas utveckling

December föregående år=100

Månadsförändringen 0,1 procent i mars

Från februari 2015 till mars 2015 ökade konsumentpriserna i genomsnitt med 0,1 procent. Under motsvarande period förra året var månadsförändringen oförändrad. Till den totala uppgången bidrog säsongsnormala prishöjningar på kläder och skor (3,3 procent) med 0,2 procentenheter och högre drivmedelspriser (3,1 procent) med 0,1 procentenheter.

Uppgången motverkades av lägre el- och bränslepriser (–1,2 procent) samt prissänkningar på böcker (–40,2 procent) under den årliga bokrean som bidrog nedåt med 0,1 procentenheter vardera. I och med bokrean som pågår under februari och mars kan lägre priser på böcker

förväntas, men eftersom produktgruppen har relativt lågt vikt i KPI ger det sällan någon synbar effekt på inflationen. Till skillnad från tidigare år ingick många nya storsäljande titlar i årets rea och eftersom undersökningens urval bygger på försäljning av topplistetitlar inom olika genrer fick lägre bokpriser en betydligt större effekt än vanligt.

Konsumentprisernas förändring

Mars 2015

	Förändring från Föregående månad		Bidrag till förändring sedan mar 2014 ¹⁾
Livsmedel och alkoholfria drycker	0,1	2,0	0,3
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,6	3,6	0,1
Kläder och skor	3,3	1,2	0,1
Boende	–0,2	–1,5	–0,4
Inventarier och hushållsvaror	0,6	–0,2	0,0
Hälso- och sjukvård	0,1	0,3	0,0
Transport	0,4	–0,1	0,0
Post och telekommunikationer	–0,8	–2,4	–0,1
Rekreation och kultur	–1,4	–0,9	–0,1
Utbildning	–0,2	2,2	0,0
Restauranger och logi	0,2	2,5	0,2
Div varor och tjänster	0,3	1,0	0,1
KPI totalt	0,1	0,2	0,2

1) Procentenheter

Små förändringar i de underliggande måtten

Inflationstakten rensad för effekten av räntesatsförändringar enligt måttet KPIF (KPI med fast ränta) var i mars 0,9 procent, vilket den även var i februari. Från februari till mars steg KPIF med i genomsnitt 0,1 procent vilket är samma ökningstakt som motsvarande period förra året. KPIF är ett mått på underliggande inflation som på uppdrag från Riksbanken beräknas av SCB. KPI med konstant skatt (KPI-KS) och KPIF med konstant skatt (KPIF-KS) visar prisutvecklingen för respektive mått rensat för effekten av skatter i konsumentled. Inflationstakten enligt KPI-KS och KPIF-KS i mars 2015 var –0,1 procent respektive 0,7 procent. I februari låg inflationstakten för KPI-KS på –0,1 procent och för KPIF-KS på 0,6 procent.

Fortsatt låg inflation internationellt

Inflationstakten enligt HIKP i Sverige var 0,7 procent i mars 2015. Från februari till mars steg priserna med 0,1 procent enligt HIKP. Under samma period förra året var konsumentpriserna oförändrade enligt HIKP.

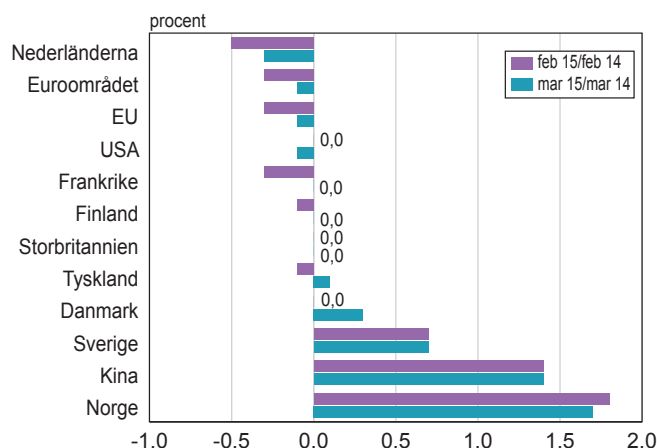
I Europa har Norge fortsatt högst inflation på 1,7 procent. De EU-länder med högst HIKP-inflation i mars var Österrike (preliminär siffra), Rumänien, Sverige, Malta och Lettland. Lägst inflation har Grekland, Cypern, Polen, Litauen och Bulgarien. I euroområdet bidrog prissänkningar på drivmedel, hushållsolja och telekommunikation till den totala nedgången. Nedgången motverkades samtidigt av prishöjningar inom restauranger och caféer, höjda hyror samt prishöjningar på tobak.

I Kina var inflationen i mars 1,4 procent vilket den även var i februari. Livsmedelspriser, som utgör 31,8 procent av den kinesiska varukorgen, steg med 2,3 procent medan övriga varupriser steg med 0,9 procent i mars 2015.

jämfört med mars 2014. I USA var inflationen i mars -0,1 procent. Framförallt bidrog lägre priser på drivmedel, olja och naturgas till nedgången medan livsmedels- och restaurangpriser steg.

Inflationstakten i olika länder

EU-länder och Norge enligt HIKP

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: mars 2015

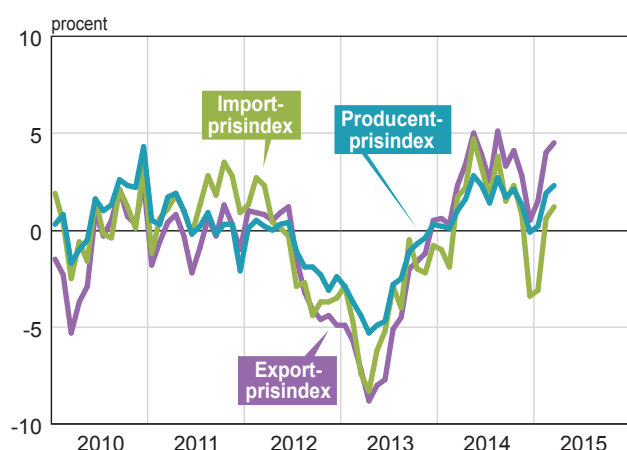
Källa: SCB:s producentprisindex

Svag uppgång för producentpriserna i mars

På importmarknaden steg priserna med 0,8 procent mellan februari och mars. På exportmarknaden steg priserna med 0,5 procent medan priserna på hemmamarknaden var oförändrade under samma period. Producentpriserna totalt, det vill säga hemmapriserna sammanvägt med exportpriserna, ökade med 0,3 procent.

Export-, import- och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Uppgången på importmarknaden kan till viss del förklaras av en fortsatt stark amerikansk dollar. Det var få produktgrupper som påverkade åt något håll denna månad. Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga producentpriserna på hemmamarknaden tillsammans med importpriserna, steg med 0,3 procent från februari till mars.

Jämfört med mars förra året har producentpriserna totalt ökat med 2,3 procent. Under samma period har priserna ökat med 4,5 procent på exportmarknaden och med 1,2 procent på importmarknaden. På hemmamarknaden är priserna oförändrade även i årstakt. Jämfört med mars 2014 har priserna för inhemsk tillgång stigit med 0,6 procent.

Noterbart är att priserna på Konsumtionsvaror inom inhemsk tillgång har stigit med 3,7 procent i årstakt, Investeringsvaror med 5,3 procent och Insatsvaror med 4,2 procent. Energirelaterade varor däremot har sjunkit med 15,9 procent det senaste året.

ARBETSMARKNAD

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: mars 2015

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

Vanja Hultkrantz

Antalet sysselsatta i åldern 15–74 år ökade med 66 000 till 4 767 000 i mars 2015, icke säsongrensade. Antalet arbetslösa var 414 000, vilket motsvarar en arbetslöshet på 8,0 procent. Antalet arbetade timmar uppgick till 159,4 miljoner per vecka. Säsongrensade och utjämnade data visar på en fortsatt ökning av antalet sysselsatta samt en arbetslöshet på 7,7 procent.

Jämfört med tidigare månaders utfall visar siffrorna för mars på ett något dämpat arbetsmarknadsläge med mindre ökningar och lägre ökningstakt för antalet i arbetskraften och antalet sysselsatta. För att kunna fastställa om den positiva utvecklingen har försvagats krävs det ytterligare minst en mätning.

Enligt Arbetsförmedlingens statistik visar arbetsmarknaden fortsatta tecken på att förstärkas, men arbetslösheten minskar allt långsammare. I slutet på mars var 376 000 personer inskrivna arbetslösa. Det är 16 000 färre jämfört med mars 2014. Antalet nya lediga platser uppgick till 105 000, vilket är 31 000 fler än för ett år sedan. I mars fick 46 000 personer ett arbete, en minskning med 3 000 jämfört med samma månad föregående år.

Andelen i arbetskraften var 71,6 procent

Antalet personer i åldern 15–74 år som var i arbetskraften uppgick enligt icke säsongrensade data till 5 181 000 i mars 2015. Bland kvinnorna var antalet personer i arbetskraften 2 465 000 och bland männen 2 716 000.

Andelen i arbetskraften uppgick till 71,6 procent. Bland kvinnorna var det 69,0 procent och bland männen 74,1 procent.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av antalet personer i arbetskraften, om än i något långsammare takt än tidigare. I mars 2015 uppgick antalet i arbetskraften till 5 223 000, vilket motsvarar ett relativt arbetskraftstal på 72,1 procent.

Antalet sysselsatta ökar

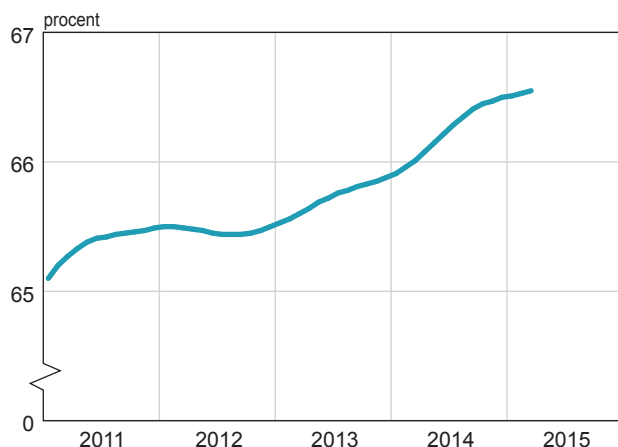
I mars 2015 var antalet sysselsatta i åldern 15–74 år 4 767 000, icke säsongrensade. Det är en ökning med 66 000 jämfört med mars 2014. Antalet sysselsatta kvinnor uppgick till 2 273 000 och antalet sysselsatta män till 2 494 000. Sysselsättningsgraden i åldern 15–74 år uppgick till 65,8 procent. Kvinnornas sysselsättningsgrad var 63,6 procent och männens var 68,0 procent.

Antalet anställda var 4 264 000, en ökning med 65 000 jämfört med mars 2014. Antalet fast anställda var 3 567 000, en ökning med 63 000 mot mars 2014, och antalet tidsbegränsat anställda var 697 000.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av antalet sysselsatta medan sysselsättningsgraden endast visar på marginella förändringar jämfört med närliggande månader. I mars 2015 uppgick antalet sysselsatta till 4 819 000, vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 66,6 procent.

Sysselsättningsgrad

Ålder 15–74 år. Sysselsatta som andel av befolkningen. Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Arbetade timmar

Det totala antalet arbetade timmar i mars 2015 uppgick i genomsnitt till 159,4 miljoner per vecka, enligt icke säsongrensade data.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en fortsatt ökning av antalet arbetade timmar, dock i något långsammare takt än tidigare. I mars 2015 uppgick antalet arbetade timmar till i genomsnitt 146,6 miljoner per vecka.

Arbetslösheten minskar

I mars 2015 var antalet arbetslösa i åldern 15–74 år 414 000, icke säsongrensade, vilket motsvarar en arbetslöshet på 8,0 procent. Det är en minskning med 0,6 procentenheter jämfört med mars 2014. Minskningen förklaras av färre arbetssökande vilket är en förklaring till den svaga ökningen av arbetskraften i mars 2015. Antalet arbetslösa kvinnor var 192 000 och antalet män var 223 000.

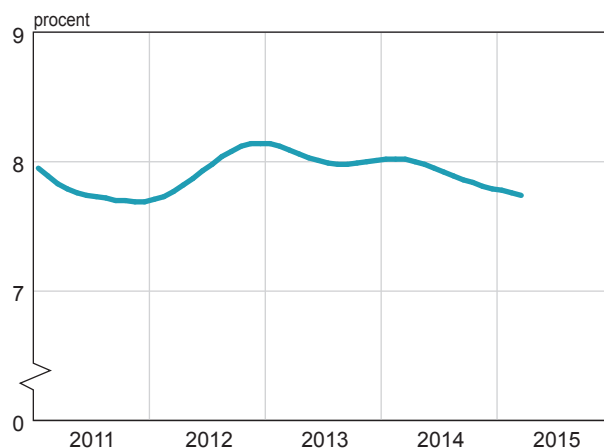
För kvinnorna var andelen arbetslösa 7,8 procent och för männen var andelen 8,2 procent. Bland ungdomar i åldern 15–24 år var 153 000 arbetslösa och av dessa var 97 000 heltidsstuderande. Andelen arbetslösa ungdomar var 23,9 procent av arbetskraften.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en svag minskning av antalet arbetslösa samt små förändringar av arbetslösheten. I mars 2015 uppgick antalet arbetslösa till 404 000, vilket motsvarar en arbetslöshet på 7,7 procent. Bland ungdomar i åldern 15–24 år var arbetslösheten 21,6 procent i mars 2015.

Relativ arbetslöshet

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete.

Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Minskning av antalet inskrivna arbetslösa

Antalet inskrivna arbetslösa, som utgörs av de öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, uppgick i slutet av mars 2015 till 376 000. Jämfört med föregående år är det en minskning med 16 000 personer. Bland de inskrivna arbetslösa var 191 000 öppet arbetslösa och 185 000 personer deltog i program med aktivitetsstöd. Antalet nya lediga platser som anmäldes till landets arbetsförmedlingar var 105 000, vilket är 31 000 fler än motsvarande månad föregående år. Under mars 2015 fick 46 000 personer ett arbete vilket är 3 000 färre än mars 2014. Antalet varslade uppgick till 6 900, en ökning med 2 700 jämfört med mars 2014.

Arbetskraftskostnader & löner

Senaste uppgift: februari 2015

Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var under februari 2015 157,80 kronor exklusive övertidstillägg och 159,60 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning med 1,9 respektive 2,0 procent jämfört med februari 2014. Under februari 2015 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän 36 490 kronor exklusive rörliga tillägg och 37 290 kronor inklusive rörliga tillägg, vilket är en ökning med 1,7 respektive 1,6 procent jämfört med februari 2014.

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för februari 2015 beräknats till 277,02 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 117,2 en förändring med 1,7 procent jämfört med februari 2014. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för februari 2015

beräknats till 258,73 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 56 443 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 116,0 en ökning med 2,3 procent jämfört med februari 2014. Motsvarande index för tjänstemän blir 119,0 en ökning med 2,5 procent jämfört med februari 2014.

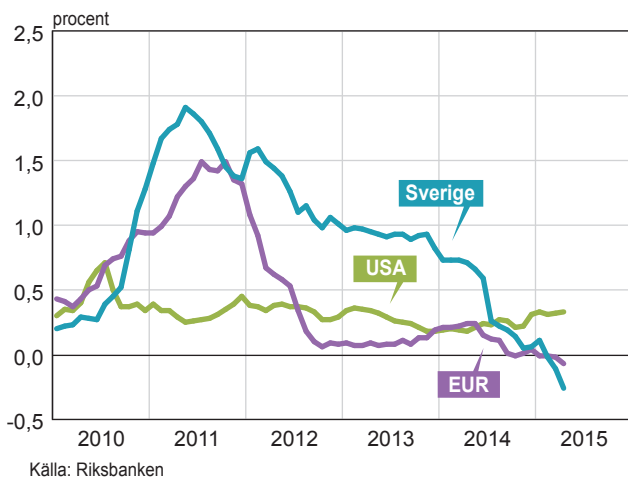
FINANSMARKNAD

Amorteringskravet slopas

Finansinspektionen meddelade den 23 april att amorteringskravet som skulle tas i bruk i augusti slopas. En knapp vecka senare klargjorde Riksbanken att de, tvärtemot vad de flesta bedömare trodde, låter reporäntan ligga kvar på $-0,25$ procent. Obligationsköpen utökas med 40–50 miljarder kronor och banken sänker även prognosen för reporäntebanan. Riksbanken motiverar beslutet med att konjunkturen i världen fortsätter att förbättras och att inflationen har börjat stiga från låga nivåer. Man betonar samtidigt riskerna för den finansiella stabiliteten som en mycket expansiv penningpolitik kan innebära, i synnerhet den fortsatta växande skuldsättningen hos hushållen. Att Riksbanken beaktar de stigande bostadspriserna i räntebeslutet har fått bedömare att spekulera i om avsikten var att sänka räntan ytterligare innan Finansinspektionen meddelade det slopade amorteringskravet.

Korta räntor

3 mån statsskuldväxlar (motsv)

Förstärkning av kronan i slutet av april

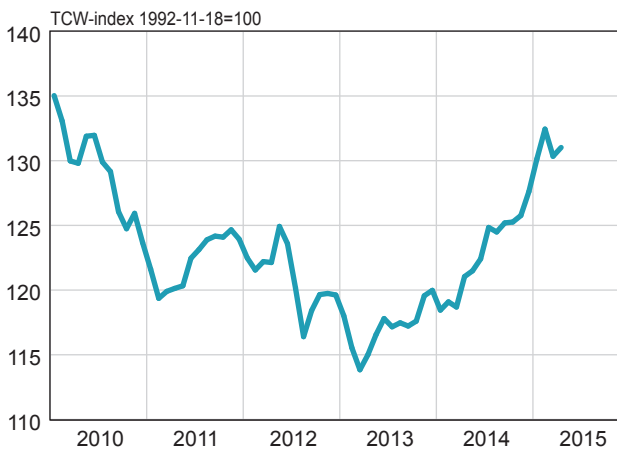
Räntebeskedet bidrog till en kronförstärkning i slutet av april och dollarn respektive euron handlades för 8,32 respektive 9,27 kronor vid månadens utgång. Ett pund kostade i slutet av april 12,80 kronor.

Även de svenska räntorna fick en skjuts av Riksbankens besked och tremånaders statsskuldsväxlar gav en avkastning på $-0,27$ procent medan statsobligationer med tio års löptid gav 0,46 procent.

Riksbankens räntebesked tillsammans med svaga BNP-siffror från USA fick Stockholmsbörsen att backa. Trots en god inledning på månaden sjönk Affärsvärldens generalindex med 1,0 procent under april.

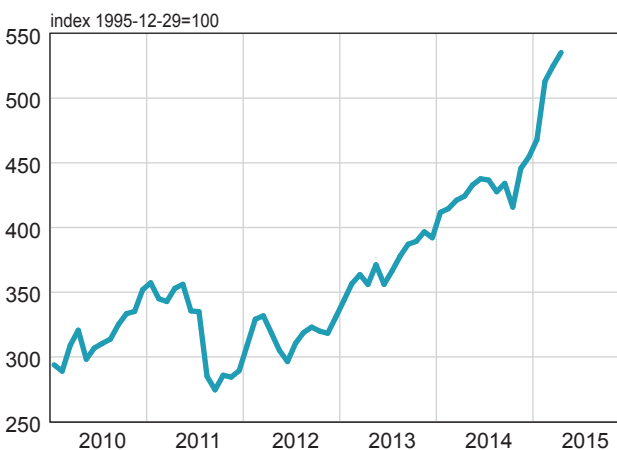
Valutakursindex för kronan

Månadsgenomsnitt

Aktiekurserna

Stockholmsbörsens generalindex, månadsgenomsnitt

Börsen svagt upp i USA

Den amerikanska centralbanken meddelade i slutet av månaden att styrräntan lämnas oförändrad. Fed noterade att den ekonomiska tillväxten mattats av under vintern, vilket bekräftas av att BNP under årets första kvartal endast ökade med 0,2 procent, enligt preliminära siffror. Dow Jones och Nasdaq gick upp 0,8 respektive 0,4 procent under april.

De långa amerikanska räntorna gav en något lägre avkastning under april jämfört med mars och låg i snitt under månaden på 1,93 procent, en minskning med 0,11 procentenheter. De korta räntorna var närmast oförändrade i april och gav 0,33 procents avkastning.

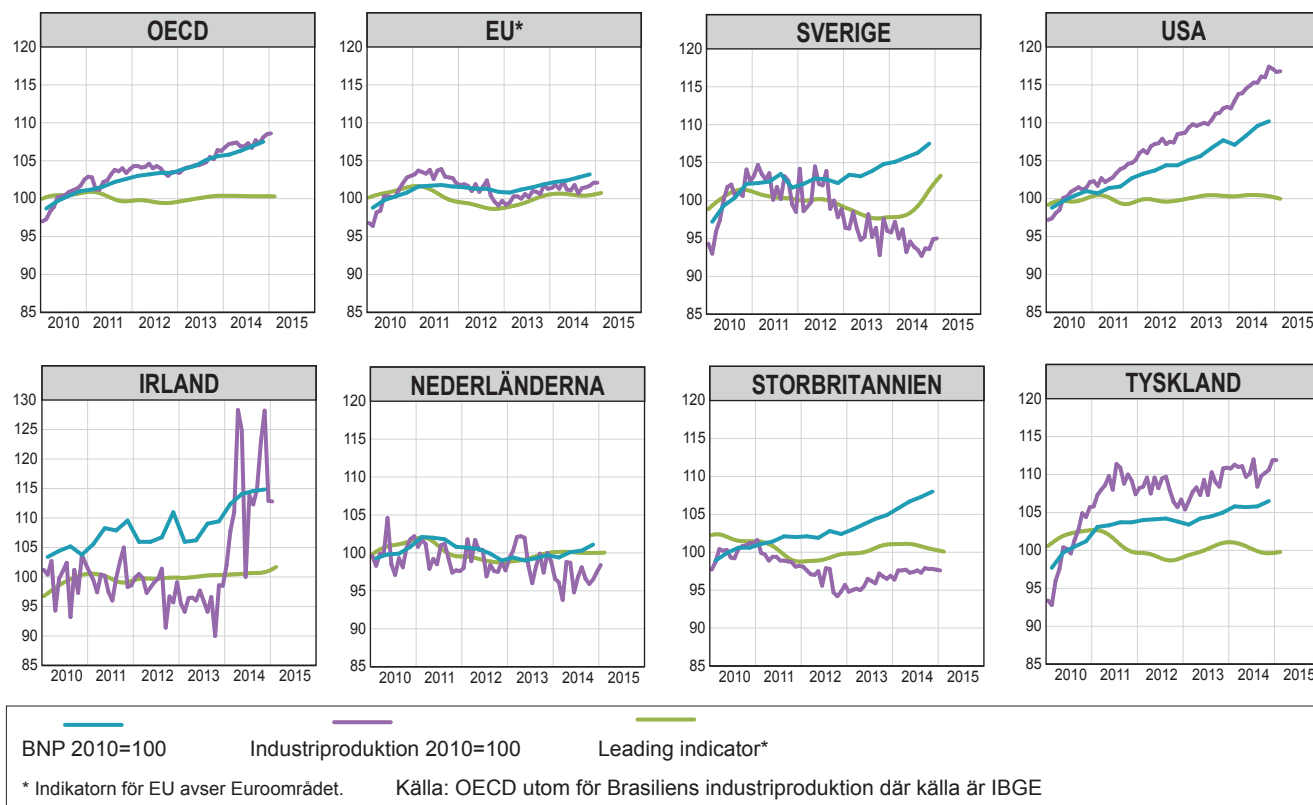
Grekland skapade turbulens på börserna

I mitten av månaden sänkte Kinas centralbank reservkraven på bankerna med en procentenhet och flaggade för att nya regler för aktiehandel kan komma att införas. Tillsammans med osäkerheten kring den grekiska ekonomin och spekulationer om landets eventuella utträde ur euroområdet fick världens börser att svaja. Frankfurtbörsens DAX-index föll med 4,3 procent i april.

Elin Henriksson och Andreas Hörnvist,
Finansmarknadsstatistik

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

Sett i ett internationellt perspektiv släpar den ekonomiska återhämtningen i EU efter, trots att den kvartalsvisa BNP-utvecklingen uppvisat positiva tillväxttal sedan andra kvartalet 2013. Tillväxten har varit relativt svag och från tredje till fjärde kvartalet 2014 växte BNP med 0,4 procent, säsongrensad. Stimulanser i form av fallande oljepriser, svag euro och expansiv penningpolitik ger förhoppningsvis skjuts till återhämtningen, även om framtiden även innehåller risker på nedsidan. Den ledande indikatorn fortsatte uppåt i februari och med ett värde över 100 indikerar det en god ekonomisk utveckling framöver. Utvecklingen bland medlemsländerna är däremot spretig. Medan länder som Tyskland, Storbritannien och Spanien uppvisar relativt starka tillväxtsiffror har de övriga stora ekonomierna Frankrike och Italien svårt att få igång maskineriet.

Den brittiska ekonomin överträffade förväntningarna under 2014 och avslutade året med en tillväxt på 0,7 procent fjärde kvartalet, säsongrensad och jämfört med föregående tremånadersperiod. Utvecklingen för den brittiska industriproduktionen visar dock tecken på att mattas av och i januari var produktionen i säsongrensade värden 0,1 procent lägre än månaden innan. Även den ledande indikatorn sjönk i februari, kanske delvis en reaktion på att parlamentsvalet närmar sig och att utgången alltjämt verkar osäker. Indikatorn ligger dock fortsatt över den långsiktiga trenden.

Även den tyska ekonomin visar åter styrka och landet som har ett stort exportberoende gynnas av den svaga valutakursen. Efter att ekonomin hackat under stora delar av 2014 växte BNP i säsongrensade värden med 0,7 procent från tredje till fjärde kvartalet. Uppgifter för den tyska industriproduktionen visar däremot att tillväxten stannade av i februari och att produktionen låg kvar på oförändrade nivåer jämfört med månaden innan. Den ledande indikatorn steg dock i februari men ligger fortsatt under den långsiktiga trenden.

Från tredje till fjärde kvartalet ökade Nederländernas BNP med 0,8 procent, säsongrensad. Det var tredje kvartalet i följd med positiv kvartalstillväxt. Mätt i årstakt var ökningen 1,4 procent. Även den nederländska industriproduktionen uppvisar positiva tillväxttal och säsongrensade uppgifter visar att produktionen ökade med 0,9 procent i januari jämfört med månaden innan.

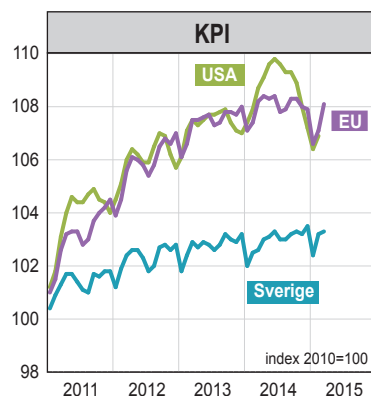
Irland uppvisar en stabil ekonomisk utveckling och för sjunde kvartalet i följd uppvisade landet en positiv kvartalstillväxt. Säsongrensade uppgifter visar att BNP ökade med 0,2 procent fjärde kvartalet och jämfört med kvartalet innan. Mätt i årstakt var ökningen 4,0 procent. Även landets ledande indikator steg i februari och då den ligger över den långsiktiga trenden indikerar det en fortsatt god ekonomisk utveckling.

INTERNATIONELL UTBLICK

Inflation

Inflationstakten i EU har legat på mycket låga nivåer de senaste månaderna trots expansiv penningpolitik från ECB. I mars var inflationstakten $-0,1$ procent och långt ifrån det inflationsmål som gäller för euroländerna. En orsak är det låga oljepriset som satt avtryck på prisutvecklingen i såväl Europa som i andra delar av världen. Än syns inga tydliga tecken på att trenden med låg inflation håller på att brytas och i de stora ekonomierna var prisökningarna mätt i årstakt nästan obefintliga i mars. I Tyskland var inflationen $0,1$ procent vilket kan jämföras med inflationstakten i Spanien som var $-0,8$ procent under samma månad.

Även den allmänna prisnivån i Finland har sjunkit och under inledningen av 2015 befann sig landet i deflation. Uppgifter för mars visar att prisökningstakten var oförändrad jämfört med samma månad året innan. Inflationstakten i Sverige var i mars $0,7$ procent (enligt HIKP) och i Norge ytterligare något högre med en prisökningstakt ganska nära inflationsmålet på 2 procent.

I USA var inflationstakten i februari fortsatt negativ för andra månaden i följd vilket främst förklaras av fallande energi- och drivmedelspriser. Japan sticker däremot ut i en jämförelse med EU och USA och i februari hade priserna ökat med 2,2 procent jämfört med februari året innan.

Konsumentprisutveckling

	Avser månad	Index 2010=100	Förändr. från föregående månad, %	Inflations-takt
EU	mar	108,1	0,9	$-0,1$
Danmark	mar	106,5	0,5	0,3
Finland	mar	110,3	0,4	0,0
Italien	mar	108,4	2,1	0,0
Spanien	mar	106,5	2,0	$-0,8$
Storbritannien	mar	111,5	0,2	$-0,1$
Sverige	mar	103,3	0,1	0,7
Tyskland	mar	107,4	0,5	0,1
Norge	mar	106,8	0,3	1,7
USA	feb	106,9	0,5	$-0,9$
Japan	feb	102,9	$-0,2$	2,2
OECD	feb	108,5	0,4	0,6

Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) för EU-länderna
Källa: Eurostat och OECD

EU-barometern

Efter tre månader i följd med förbättrat stämningsläge inom såväl EU som euroområdet var EU-kommissionens konjunkturbarometer i stort sett oförändrad i april. I euroområdet sjönk barometern med 0,2 enheter till 103,7 och för hela EU steg den med 0,3 enheter till 106,4. I euroområdet förbättrades stämningsläget inom tjänstesektorn, vilket neutraliserades av att utvecklingen gick i motsatt riktning inom byggsektorn samt bland konsumenterna. Utvecklingen för hela EU följde i huvudsak euroområdet med skillnaden att stämningsläget förbättrades inom byggsektorn. Bland de större ekonomierna noterades Spanien och Storbritannien för uppgångar, medan indikatorn föll tillbaka i Tyskland. För fjärde månaden i följd försämrades stämningsläget i Sverige och indikatorn backade till 102,4.

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	0,4	$-0,2$	0,7	1,1	0,7	0,5	0,4	0,6
Förändr. 4 kv.	%	1,3	$-0,1$	3,0	2,7	1,4	2,3	1,3	1,8
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	$-1,5$	$-2,2$	$-0,1$	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1
Förändr. 12 mån.	%	0,1	$-3,0$	1,2	$-0,8$	1,0	3,5	0,7	1,7
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	0,5	0,4	0,2	0,1	0,5	0,5	0,9	0,4
Förändr. 12 mån.	%	0,3	0,0	$-0,1$	0,7	0,1	$-0,9$	$-0,1$	0,6
Arbetslöshet ⁵⁾	%	6,2	9,1	5,5	7,9	4,8	5,5	9,8	7,0
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,0	0,1	$-0,1$	0,0	0,0	0,0	$-0,1$	$-0,1$
Förändr. 12 månader	procentenheter	$-0,8$	0,7	$-1,6$	$-0,2$	$-0,3$	$-1,1$	$-0,7$	$-0,6$
Kort ränta ⁶⁾	%	$-0,19$	0,03	0,56	0,00	0,03	0,27	0,03	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,14	$-0,02$	0,00	$-0,01$	$-0,02$	0,01	$-0,02$	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	$-0,48$	$-0,28$	0,04	$-0,93$	$-0,28$	0,04	$-0,28$	..
Lång ränta ⁷⁾	%	0,30	0,39	1,59	0,58	0,23	2,04	0,91	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,10	$-0,09$	0,00	$-0,04$	$-0,07$	0,07	$-0,14$	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	$-1,31$	$-1,52$	$-0,75$	$-1,58$	$-1,28$	$-0,68$	$-1,58$	..

1) EU28 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) Fjärde kvartalet 3) USA februari och övriga januari 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) för EU-länderna. USA och OECD februari, övriga mars 5) Storbritannien december, USA mars, övriga februari 6) Korta räntor avser 3-månaders interbankräntor enligt statistik från Eurostat. Mars 7) Mars

Källa: OECD, Eurostat

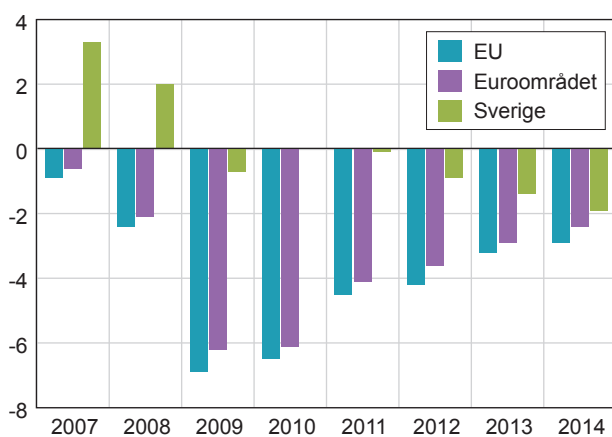
INTERNATIONELL UTBLICK

Lägre budgetunderskott i EU

Samtliga EU-länder deltar i den ekonomiska och monetära unionen (EMU). Nio EU-länder har visserligen kvar sina egna valutor men har ändå förbundit sig att följa EMU:s finanspolitiska krav. Det innebär bland annat att den offentliga sektorns budgetunderskott (finansiella sparande) inte får överstiga 3 procent av BNP samt att den offentliga sektorns bruttoskuld inte får överstiga 60 procent av BNP. Finanskrisen innebar att många länder bröt mot reglerna och 2009–2010 var det genomsnittliga budgetunderskottet över 6 procent av BNP. Sedan dess har budgetreglerna skärpts och i många länder har stora utgiftsnedskärningar gjorts. De senaste åren har underskotten minskat och statistiken för 2014 som publicerades av Eurostat i slutet av april visade att trenden fortsatte under fjolåret.

Finansiellt sparande

Procent av BNP

Källa: Eurostat

Ökat antal länder med för stora underskott

Budgetunderskottet för EU uppgick i fjol till sammanlagt 402 miljarder euro vilket motsvarar 2,9 procent av BNP. För första gången sedan 2008 klarade unionen som helhet därmed 3-procentsgränsen. Det var dock fler länder som inte klarade kraven i fjol än året innan. Medan det 2013 var 10 av 28 länder som hade underskott som översteg 3 procent så hade antalet 2014 ökat till 12. Skälet till att det totala underskottet minskade var att några länder minskade underskotten kraftigt. Av de 16 länder som klarade budgetkravet var det fyra som hade positivt sparande och i topp låg vårt grannland Danmark med ett överkott på 1,2 procent av BNP. I andra änden av skalan återfanns Cypern där underskottet växte och landade på hela 8,8 procent av BNP. Den näst största syndaren var Spanien men där går utvecklingen åtminstone åt rätt håll då underskottet minskat två år i rad. Noterbart är också att Storbritannien fortfarande har ett stort underskott trots att BNP-tillväxten där varit god de senaste åren.

Skulderna fortsätter att öka

Även om underskotten krymper så är utgifterna fortsatt större än inkomsterna vilket gör att skulderna fortsätter att

öka. Bruttoskulden var 2014 i genomsnitt 87 procent av BNP, en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2013. Bara tolv länder klarade gränsen på 60 procent och av dessa är åtta relativt nya EU-medlemmar från Östeuropa som inte varit marknadsekonomier så länge och därigenom inte hunnit bygga upp så stora skulder mot marknaden. De övriga fyra är de tre nordiska EU-länderna samt Luxemburg. Bland de äldre EU-medlemmarna är skuldnivån överlag hög, särskilt i medelhavsländerna. Bland länderna med störst skulder finns dels länder som varit skuldsatta under lång tid, som Grekland, Italien och Belgien, och dels länder som tidigare legat relativt bra till men där skulderna växt kraftigt efter finanskrisen, som Irland och Spanien. Att genomsnittet i EU är så högt beror till stor del på att alla de fyra stora ekonomierna är högt skuldsatta. Medan Italien, Frankrike och Storbritannien uppvisar fortsatt växande skulder så har dock Tysklands skuld sjunkit fyra år i rad och ligger sedan 2011 under EU-snittet.

Sveriges skuld ökade 2014

Sverige är tillsammans med Luxemburg och Estland de enda EU-länderna som oavbrutet uppfyllt budgetkravet de senaste tio åren. De senaste tre åren har dock utvecklingen varit negativ med allt större underskott. I fjol var de finansiella utgifterna i Sverige 74 miljarder kronor större än inkomsterna vilket motsvarade ett budgetunderskott på 1,9 procent av BNP. Sveriges bruttoskuld ökade samtidigt med hela 252 miljarder och gick från 39 till 44 procent av BNP. Att skulden ökade så pass mycket berodde bland annat på värdeförändringar på grund av en starkare dollar.

Finansiellt sparande och bruttoskuld 2014

Procent av BNP

	Finansiellt sparande	Bruttoskuld
Danmark	1,2	45
Tyskland	0,7	75
Estland	0,6	11
Sverige	-1,9	44
Nederländerna	-2,3	69
Italien	-3,0	132
Polen	-3,2	50
Finland	-3,2	59
Belgien	-3,2	107
Grekland	-3,5	177
Frankrike	-4,0	95
Irland	-4,1	110
Portugal	-4,5	130
Storbritannien	-5,7	89
Spanien	-5,8	98
Cypern	-8,8	108
Euroområdet	-2,4	92
EU	-2,9	87

Källa: Eurostat

Finansiellt sparande: Skiljer sig från ordinarie beräkningar genom att swappar och framtida räntebindningsavtal är inkluderade i räntorna.

Bruttoskuld: Skulden beräknas till nominellt värde. I de ordinarie finansräkenskaperna är skulden värderad till marknadsvärde.

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i procent från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2010=100	4 kv	107,8 ¹⁾	1,1 ¹⁾	2,7
Fast bruttoinvestering	volym	2010=100	4 kv	116,3 ¹⁾	2,7 ¹⁾	8,3
Hushållens konsumtion	volym	2010=100	4 kv	108,5 ¹⁾	0,9 ¹⁾	2,5
Tjänsteproduktion	volym	2010=100	feb	114,9 ¹⁾	0,7 ¹⁾	3,1
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		4 kv	12,8		42
			1–4 kv	38,5		27
Industri						
Produktion	volym	2010=100	feb	87,0	0 ¹⁾	–4
			jan–feb	85,9		–3
Omsättning	volym	2010=100	feb	89,9	–1 ¹⁾	–3
			jan–feb	88,8		–2
Orderingång	volym	2010=100	feb	87,9	–4 ¹⁾	–3
			jan–feb	90,1		1
Kapacitetsutnyttjande	%		4 kv	89,0 ¹⁾	0,5 ¹⁾²⁾	1,1 ¹⁾²⁾
Investeringar	mdr kr		4 kv	55,0		25
			1–4 kv	176,8		5
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		mar	106,8	1 ¹⁾	13
			jan–mar	289,8		5
Varuimport	mdr kr		mar	102,6	1 ¹⁾	9
			jan–mar	279,0		5
Handelsnetto	mdr kr		mar	4,2		
			jan–mar	10,8		
Bytesbalans	mdr kr		4 kv	62,8		
			1–4 kv	244,9		
Konsumtion						
Detaljhandelns försäljning	volym	2010=100	mar	114,0 ¹⁾	0,7 ¹⁾	4,6
			jan–mar			4,7
Hushållens konsumtionsindikator	volym	2010=100	feb	110,0 ¹⁾	0,7 ¹⁾	3,4
			jan–feb			3,1
Personbilsregistreringar, nya	st		apr	32 047		7
			jan–apr	111 711		9
Consumer Confidence Indicator ³⁾		medelv=100	apr	97,1 ⁴⁾	100,4 ⁴⁾	99,7 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	mar	313,2	0,1	0,2
Konsumentprisindex, fast ränta		1987=100	mar	202,7	0,1	0,9
Producentprisindex		2005=100	mar	115,8	0,3	2,3
Exportprisindex		2005=100	mar	111,9	0,5	4,5
Importprisindex		2005=100	mar	111,5	0,8	1,2
Prisindex för inhemsk tillgång		2005=100	mar	115,7	0,3	0,6
Hemmamarknadsprisindex		2005=100	mar	120,0	0,0	0,0
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15–74 år	1 000-tal		mar	4 767		1,4
Arbetslösa 15–74 år	1 000-tal		mar	414		–5,9
därav heltidsstuderande	1 000-tal		mar	167		–3,9
Arbetade timmar	10 000-tal		mar	15 940		1,2
Lediga platser, nyanmälda	1 000-tal		mar	105		41,2
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	feb	117,2		1,7
Timlön, industriarbetare	kr		feb	168,7		2,0
Finansmarknad						
Utlåning till hushåll ⁵⁾	mdr kr		mar	3 111		6,4
Utlåning till icke-finansiella företag ⁵⁾	mdr kr		mar	1 970		4,7
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		apr	0,34	–0,24 ²⁾	–1,72 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		apr	–0,26	–0,15 ²⁾	–0,96 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		mar	14,9		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		30 apr	131,0	–0,2	7,7

1) Säsongrensade tal 2) Procentenheter 3) Hushållens syn på den egna och den svenska ekonomin 4) Index för resp period 5) Från monetära finansinstitut

Utges av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
Tfn 08-506 940 00
Ansvarig utgivare: Monica Nelson Edberg
Redaktör: Johannes Holmberg
Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppgive källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2015-A06T11504_pdf (pdf)